

ABC

PISMO CODZIENNE
INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIM

Niesamowite stosunki polityczne

Z Sejmem albo bez Sejmu!

Panie Premierze, trzeba wybrać

Dość tych walk i tarć

Spółeczeństwo chce mieć jasną sytuację, bo chce
spokoju i pracy

W naszym życiu politycz-
nem zaczynają się dziać

rzeczy wręcz niesamowite.

Chodzi mianowicie o to, że w
tej chwili właściwie nie
mógłby z całą pewnością i po-
czuciem odpowiedzialności po-
wiedzieć,

jaki jest system rządów
w Polsce.

Bo z jednej strony utrzymu-
je się przy życiu Sejm, który
ma liczne, bardzo liczne braki,
a przede wszystkim ten brak
zasadniczy, że

jest rozbity i chaotyczny,

z drugiej jednak strony Rząd z
tym Sejmem nie liczy się, utrzy-
mując formalnie system rządów
parlamentarnych.

Wypadki ostatnich dni rzuci-
ły jaskrawy snop światła na

niedomagania ustrojowe

naszego życia państwowego.
Przykład był wymowny. Sejm
wyrzucił nieufność dwum mini-
strom. Miał do tego prawo, bo
tak chce Konstytucja. Jednak-
że Rząd przeszedł do porządku
dziennego nad stanowiskiem iz-
by poselskiej, nie czyniąc kro-
ków w kierunku zmiany ustroju
rządzenia.

W ten sposób rozgorzała mię-
dzy Sejmem i Rządem walka,
która życiu państwowemu

pożytku nie przyniesie,

a społeczeństwu, które tych
ciągłych walk i tarć ma już po-
same uszy, bo pragnie ono spo-
koju wewnętrznego i twórczej
pracy, wykaże dobitnie, że nasz

organizm polityczny jest
chory.

Chorobą tą jest przedewszyst-
kiem brak

wyraźnego zarysowania

obecnego systemu rządów w
Polsce.

Można bowiem rządzić z Sej-
mem, można rządzić bez Sej-
mu, ale rządzić zdecydowanie
w tym lub innym kierunku.
Najgorsza jest niejasność i
mgławicowość.

DZISIEJSZE PRZEDPOŁUDNIE POLITYCZNE

Niepewność i wyczekiwanie

Dzisiejsze przedpołudnie mi-
ja pod znakiem

niepewności i wyczekiwania.

W kołach rządowych jeszcze

decyzja żadna nie zapadła,

wyczekują one bowiem wyni-
ków obrad Senatu. Premier
Bartel na każdy wypadek przy-
stąpił do

opracowania expose,

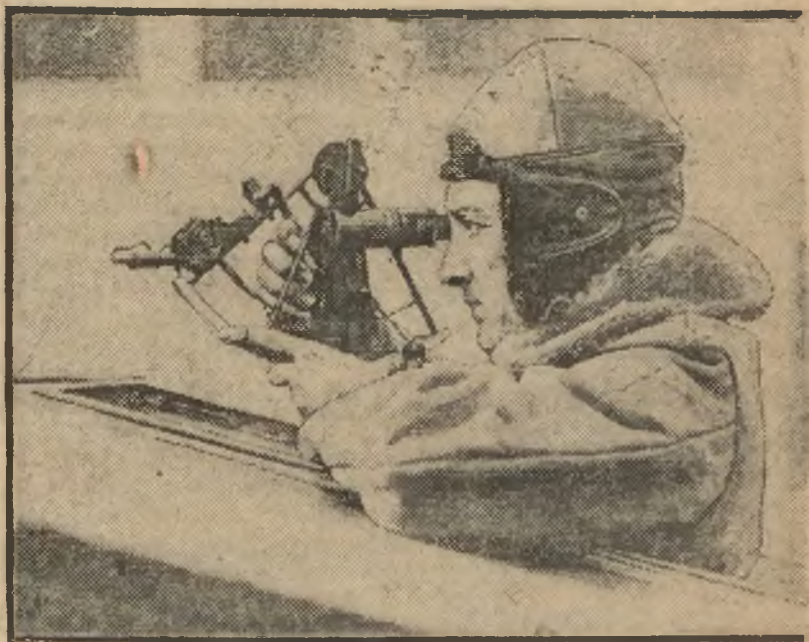
jakie ewentualnie wygłosiłby na
posiedzeniu czwartkowym Sej-
mu.

ZDECYDOWANA
OPOZYCJA P. P. S.

W Sejmie dzisiaj przed po-
łudniem odbyła się rozmowa
przedstawiciela Związku Lud-
Nar. p. Zwierzyńskiego z mar-
szałkiem Ratajem, poświęcona
właśnie omówieniu obecnego
kryzysu

Klub P. P. S., który dotąd
popierał Rząd, zajmuje w chwi-
li obecnej stanowisko zdecydo-
wane i traktuje konflikt, jako
naruszenie przez Rząd praw
parlamentu i demokracji.

Pomiary w obłokach

Nowoczesne samoloty zaopatrzone są w niezwykle precyzyjne
aparaty miernicze, które z dużych wysokości pozwalają dokonać
tego, czego człowiek z ziemi dokonać nie mógł.

Spółeczeństwo bohaterowi przestworza Mamy już plac pod budowę

Warszawa spłaca dług honorowy Orlińskiemu

Akcja wdzięczności społe-
czeństwa dla bohaterskiego
kpt. Orlińskiego, już w pierw-
szym dniu od jej rozpoczęcia
przybiera na rozmiarach.

Co do konieczności spłacenia
długu honorowego wobec kpt.
Orlińskiego, wrozumieliśmy się
odrazu z naszymi Czytelnikami.
Ludzie różnych zawodów spie-
szą z pierwszymi cegiełkami
pod budowę domu DLA KRÓ-
LA PILOTÓW POLSKICH.

Ze strony prezydum
m. st. Warszawy zade-
klarowano plac pod przy-
szłe osiedle kpt. Orliń-
skiego. Plac obejmuje
około 1.000 m. kw.

Jest to obszar na któ-
rym stanąć może wygo-

dne domostwo, otoczone
dużym ogrodem.

Wybór placu i opraco-
wanie szczegółów powie-
rzono już p. inż. Słoni-
skiemu, naczelnikowi wy-
działu technicznego Ma-
gistrowi.

Ponadto płyną składki od
Czytelników „ABC”:

P. St. Mroczkowski przysłał
na nasze ręce 5 zł., p. inż. W.
Danecki 10 zł., p. Franciszek
Fryszlaci 10 zł., p. Bolesław
Siemion 3 zł., Wiesio Leskie-
wicz 1 zł., p. M. Żebrowski 2
zł., p. Felicja Skórczyńska 5 zł.,
p. Józef Sknada 2 zł., p. J.
Stal 2 zł., p. Marja Zalewska 3
zł., p. H. Lissowski 10 zł. —
Razem w ciągu wczorajszego
wieczora. Dziś od rana wpły-
wają dalsze kwoty

Szczerozłoty medal dla Orlińskiego

P. Prezydent Rzeczypospoli-
tej, gdy się dowiedział o tem,
że Złoty Krzyż Zasługi, nadany
kapitanowi Orlińskiemu, jest
wykonany ze srebra, następnie
zaś wyzłoty, zarządził wyko-
nanie dla bohaterskiego lotnika
Krzyż Zasługi ze szczerzego zło-
ta.

Rada Ligi w grudniu

GENEWA, 28. 9. (A. T. E.).
43-cie posiedzenie Rady Ligi
wyznaczone zostało na dzień 6
grudnia do Genewy. Pogłoski,
jakoby najbliższe posiedzenie
Rady odbyć się miało w Berli-
nie, nie sprawdziły się.

[Następca Karachana

LONDYN, 28. 9. (A. T. E.).—
Z Szanghaju donoszą, iż na
miejsce posła sowieckiego w Pe-
kinie Karachana mianowany zo-
stał, jako następca konsul so-
wiecki w Muğdenie Krakowiec-
ki.

GIEŁDA

Chęć kupna wzrasta, obroty
się nieco ożywiają. Dodajmy do
tego zapowiedź obniżenia podat-
ku giełdowego z 8 proc. do 2
proc., a sytuacja zupełnie stanie
się zachęcającą do gry.

W związku z powyższem dla
akcyj panuje tendencja choć
spokojna, lecz cokolwiek lepsza.

Tranzakcje są dokonywane po
kursach utrzymanych, a więc:

Bank Polski 87, Dyskontowy
8.30, Handlowy 3.60, Siła i Świa-
tło 25, Węgiel 69, Ostrowiec 7.30,
Starachowice 2.16 $\frac{1}{2}$, Rudzki 1.34,
Nobel 2.55, Cegielski 18, Ziele-
niewski 12.75, Żyrardów 13.85,
Borkowski 1.55.

Za gotówkę dolarową Bank
Poski płaci po dawnemu 8.94, za
czeki dolarowe 8.98.

Dolar w obrotach prywatnych
przy tendencji 9.01—9.01 $\frac{1}{2}$.

Ruble złote 4.86—4.87. W do-
larach za 100 rubli złotych 53.25.

Urzędowa cena 1 grama złota
na dziś bez zmiany 5.98.16.

Zieliński tu; Zieliński tam

Pościg za postrzelonym ban-
dytą Zielińskim, prowadzony z
niezwykłą energią przez ko-
mendanta policji powiatu gró-
jeckiego nadkomisarza Ptasin-
skiego, trwa w dalszym ciągu.
Powiaty: Grójecki, Kozienicki
i Radomski, formalnie zalane są
policją.

W obławie biorą udział psy
policyjne.

Ponieważ są poszlaki, że Zie-
liński uciekał konno w stronę
Warszawy, przez całą noc dzi-
siejszą, patrolowały wzmocnio-
ne posterunki policyjne na tery-
torjach miasta, w związku z
czem na roku ul. Sieradzkiej i
Wolskiej wynikła strzelanina,
za podejrzanym osobnikiem,
który jednak zdołał umknąć.

Wywiad z gen. Malczewskim

LWÓW, 28.9. — Tel. wł. —
Współpracownikowi „ABC”,
który zaraz po przyjeździe gen.
Malczewskiego uzyskał z nim
rozmowę, oświadczył gen. Mal-
czewski, że we Lwowie bawi
do soboty, później wyjeżdża na
pewien czas do Warszawy, by
następnie na stałe zamieszkać
we Lwowie.

W związku z doniesieniem
niektórych pism, jakoby gen.
Malczewski wyczytał w wywia-
dach, udzielonych przez siebie
prasie nieścisłości, które rze-
komo znajdują się w publika-
cjach gen. Stanisława Hallera,
dotyczących wypadków majo-
wych, oświadczył gen. Mal-
czewski, że informacje te nie

odpowiadają rzeczywistości.
Nie mówiąc o tem, — oświad-
czył generał Malczewski — że
wywiadu nie udzielałem, nigdy
o jakichś nieścisłościach w ar-
tykułach gen. Stanisława Hal-
lera nikomu nie mówiłem. Cała
ta historia jest nieprawdziwa.

Co się tyczy nastroju społe-
czeństwa — zauważył gen.
Malczewski, że wzrosło ogrom-
nie od maja zainteresowanie
sprawami państwowymi, naro-
dowymi i społecznymi. Ludzie
— mówił gen. Malczewski —
zaczęli wreszcie samodzielnie
myśleć i wyrabiać sobie opinie
o sytuacji i to uważa generał
za dodatni wynik majowych
wypadków.

NASZE A B C

KONFLIKT ZASADNICZY

Konflikt pomiędzy Sejmem a Rządem doszedł do momentu krytycznego. Prezydent Rzeczypospolitej przez powołanie Rządu, w którym zasiadają dwaj ministrowie przez Sejm zdyskwalifikowani, rozwiązanie tego konfliktu przyspieszył. Prezydent jest konstytucyjnie nieodpowiedzialny, odpowiedzialność za niego ponosi Prezes Ministrów. W ten sposób konflikt ogranicza się do walki Rządu z Sejmem.

Rząd odmawia Sejmowi prawa „wrywania sobie zębów” w postaci usuwania poszczególnych ministrów. Sejm natomiast uważa za możliwość usuwania ministrów, jako jedną z najważniejszych form kontroli nad działalnością Rządu.

W ten sposób konflikt ma znaczenie zasadnicze. Jest poniekąd walką pomiędzy różnymi systemami rządów, z pośród których należałoby wreszcie uczynić jakiś zdecydowany wybór.

Konflikt zasadniczy Rządu z Sejmem rozstrzygnąć się musi jutro, pojutrze. Cała rzecz polega na tem, czy w czwartek nastąpi zetknięcie się Rządu z Sejmem na posiedzeniu sejmowym.

W ubiegły piątek marszałek Sejmu zapowiedział na czwartek dnia 30 b. m. posiedzenie sejmowe w sposób warunkowy, a mianowicie o tyle tylko, o ile Senat uchwali do prowizorium budżetowego jakiegokolwiek zmiany.

Tymczasem wczoraj senacka komisja skarbowo - budżetowa przyjęła prowizorium budżetowe bez żadnych zmian. Dzisiaj o godz. 4 popołudniu zbiera się Sejm i prawdopodobnie znajdzie się w nim większość do przyjęcia prowizorium bez zmian.

W ten sposób Sejm nie miałby faktycznego materiału do obrad czwartkowych. Rząd mógłby już dzisiaj wieczorem zamknąć sesję parlamentarną. Niewiadomo, czy Rząd zdecyduje się stanąć w tej chwili przed Sejmem, a w takim razie uzyskałby prawdopodobnie votum nieufności, czy też wolałby stanąć przed Sejmem z końcem października, dokonawszy przetasowania ministrów w myśl życzeń i wskazań izby poselskiej, a w takim razie rozstrzygnięcie konfliktu zostałoby odroczone o miesiąc.

Decydujący dla sytuacji będzie dzisiejszy wieczór lub jutrzejszy poranek.

Lotnicy polscy pozdrawiają naród japoński

Wracając drogą powietrzną do naszej Ojczyzny prosimy Szanowną Redakcję o pośrednictwo w pozdrowieniach, które chcemy przekazać braterskiemu narodowi japońskiemu.

Trudno jest wyrazić słowami te uczucia wdzięczności, które żywimy za okazane nam serdeczne przyjęcie podczas naszego pobytu w Tokio. Szczerej Wszech przyjaźni nie zapomnimy nigdy. Chcemy po powrocie do Warszawy przekazać szczegółowo naszym rodakom wrażenia Waszej gościnności i podzi-

lić się z nimi naszą radością. Jeśli lot nasz do Waszego Kraju mieć będzie w przyszłości pomyślnie rezultaty, będziemy to uważali za największe szczęście.

Powracając lotem powietrznym pełni radości, której znaleźliśmy w Waszym pięknym Kraju, raz jeszcze wyrażamy słowa głębokiego szacunku dla bratniego narodu japońskiego.

Tokio, 10 września 1926

Orliński, porucznik.
Kubiak, sierżant.

Szwajcaria dezynfekuje kraj

GENEWA, 28.9. (ATE). — Szwajcarska Rada Związkowa uchwaliła wydalic z granic Szwajcarii Samuela Grünberga, który w swoim czasie usiłował dokonać zamachu na prezydenta Motte. Na podstawie zebra-

nych materiałów Rada doszła do wniosku, że Grünberg nie może być uważany za umysłowo chorego, chociaż nie jest w zupełności odpowiedzialny za swoje czyny.

Wzmożony wyścig spiskowców na świecie

Persja także chce mleć głos

PARYŻ, 28.9. (A. T. E.). — „Chicago Tribune” donosi z Teheranu o masowych aresztowaniach wśród oficerów żandarmerji i policji, jak również

wśród ludności cywilnej. Aresztowania te pozostają w związku z wykryciem nowego spisku przeciwko szachowi. W Persji ogłoszono stan wyjątkowy.

Mussolini i Chamberlain

LONDYN, 29.8. (A.T.E.). — Z Rzymu donoszą, iż podczas nadchodzącego spotkania Mussoliniego z Chamberlainem omawiane będą także sprawy

chińskie. Mussolini miał się wypowiedzieć przychylnie o interwencji mocarstw europejskich w Chinach.

Kongres katolicki

LONDYN, 27.9. (A. T. E.). — odbywa się tutaj posiedzenie 8-go kongresu organizacji katolickich, który zbiera się co trzy lata. W obradach bierze udział

znany pisarz angielski Chesterton. Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa konfliktu meksykańskiego.

Manewry litewskie na polskim pograniczu

KOWNO, 28.9. (P. A. T.). — W pobliżu granicy polskiej między Wilkomierzem i Janowem

odbędzie się w tych dniach wielkie manewry armji litewskiej, mające trwać cały tydzień.

Pogłoski o mobilizacji Sowietów

KRÓLEWIEC, 28.9. (PAT). Jak donosi „Morgen Stimme” przybyłe z Rosji do Kowna osoby twierdzą, iż Sowiety przeprowadzają mobilizację kilku

roczników. Po miastach sowieckich rozlepione są wielkie plakaty, wskazujące na zbrojenia Polski i grożące stąd niebezpieczeństwo wojny.

Szkarlatyna

W dniu wczorajszym w szpitalach warszawskich pozostawało na kuracji 825 osób chorych na szkarlatynę. W ciągu dnia zmarły 3 osoby, oraz wyzdrowia-

ło 9 osób, przybyło nowych chorych 19 osób.

Ogółem w szpitalach warszawskich pozostaje obecnie 832 chorych na szkarlatynę.

Złamany łokieć

W domu dochodowym teatrów warszawskich przy ul. Trębackiej nr. 10 przy budowie nowej oficyny, w czasie pracy spadł z rusztowania z wysokości III piętra 23-letni Wiktor

Troczyński (Łucka nr. 34), robotnik, który potknął się dotkliwie i złamał łokieć lewej ręki. Pogotowie przewiozło Troczyńskiego do szpitala św. Rocha.

Pod kołami

Piotr Kopis, rolnik, lat 32, zamieszkały we wsi Rodzianka, przyjechał rano na targ. Konie zaprzężone do wozu Kopisa przeraziły się przejeżdżającą kolejką i poniosły. K. upadł z

wozu tak nieszczęśliwie, że dostał się pod koła wozu przyczem uległ poważnym obrażeniom ciała.

Kopisa w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Skazany na dożywotnie więzienie Lucjan Zaboklicki pozostaje jeszcze w więzieniu przy ul. Dzielnej.

Po rozprawie wczorajszej, na którą szedł zupełnie przybity, pewny, że usłyszy straszne słowo „śmierć”, powrócił do więzienia rozpromieniony, z trudem hamując szaloną radość z tego, że darowano mu życie.

Wczoraj nie zezwolono mu jeszcze na żadne widzenie.

Zaboklicki pozostawał sam w osobnej celi i prosił o pozostawienie mu światła do późnego wieczora.

Skazaniec będzie w najbliższych dniach przeprowadzony do więzienia na Mokotowie.

Mama czy szofer?

Romantyczna panna Sa a ucieka z Pinczowa do Kielc

Pinczów nie jest wielkim miastem. Życie płynie tam spokojnie i cicho. Nic też dziwnego, że szofer p. Starosty, człowiek bywały, z wielkim powodzeniem, grał w Pinczowie rolę pierwszego amanta.

Panna Sala B. romantyczna żydóweczka, córka zamożnego kupca pinczowskiego, zamgłonym wzrokiem spoglądała na pięknego szofera. Dziewczyna była ładna, a chłopak czuł na wdzięki niewieście... postanowił uciec razem.

Dzień ucieczki ustalono, bardzo sprytnie, w czasie trzydniowych świąt żydowskich, kiedy żadnemu „prawowiernemu” nie wolno jeździć nigdzie.

Uciekli do Kielc.

Zaniepokojona rodzina p. Sali, rozpoczęła poszukiwania w Pinczowie — bezowocnie.

Co robic? Udali się do rabina Rapaporta, który w tym wyjątkowym wypadku dał zezwolenie na wyjazd.

Mama, siostra i dwaj bracia p. Sali, pojechali do Kielc, gdzie z łatwością odszukali zbiegłą parę. I tu nastąpiła scena rozdzierająca.

Szofer czy Mama?

Po dłuższym namyśle, jednak p. Sala uznała, że mamę kocha więcej, niż szofera, i poszła z mamą.

Ukryli ją w Bedzinie, aby drugi raz nie uciekła.

Potęga na drzewie

Sensacyjna lektura Robinson Kruzo, Karol May, Finimore Cooper i t. d., tak nastroiły czternastoletniego Eugenjusza Petege (Grzybowska 66), że „zwał” z domu i postanowił zamieszkać na drzewie, jak „Tarzan wśród małp”.

Mieszkanie atoli na drzewie

w posesji przy ul. Raszyńskiej Nr. 54 okazało się o tyle niebezpieczne, że młody człowiek spadł z gałęzi i potknął się niebezpiecznie.

W stanie groźnym przewieziono chłopca do szpitala Dzieciątka Jezus.

Masły Iwanickiego, a Iwanicki Masłego

Napad na mieszkanie policjanta

Stefan Masły (Wiejska 3) „miał złość” do posterunkowego Ludwika Iwanickiego (Iloza nr. 1). Przyszedł tedy Masły do mieszkania policjanta i tam rzucił się na niego, usiłując mu wyrwać kaburę z rewolwerem.

Policjant „nie w ciemie bity”, zrobił użytek z bagnetu.

W stanie ciężkim Stefana Masły odwieziono do szpitala św. Ducha.

Pod gazem

W domu nr. 15 przy ulicy Wspólnej w mieszkaniu własnym zatruta się przez nieostrożność gazem świetlnym 45

letnia Matylda Gołębiowska, pracownica igły, która w stanie ciężkim przewieziono do szpitala św. Łazarza.

Agitacja sowietów przeciw Polsce

MOSKWA, 28.9. (POWAP). Rozpoczęła się tu gwałtowna agitacja przeciw Polsce. Różne rejonowe i gubernjalne Komitety odbywają wiece, na których wynoszą wrogie rezolucje przeciw Polsce. Ostatnio odbyty Komitet partyjny w Iwanowo-Wozniesienu zaznaczył w rezolucji, że w obecnej konstelacji politycznej na Zachodzie Europy należy obawiać się agresji Polski w stosunku do Rosji Sowieckiej. Polska rzekomo nosi się z planem napaści na Sowiety, podjętą usilnie przez rząd konserwatywny Anglii.

ST. GENELI i S-ka

ZNAKOMITE WÓDKI
WYKWINTNE LIKIERY

Warszawa.

Al. Jerozolimskie 117
tel. 157.

Ilu jest bolszewików?

Czy bolszewizm jest ruchem masowym?

2 proc. ludności

Spółeczeństwo nasze często robi ten błąd, że z faktu 9-letniego istnienia wszechwładzy bolszewickiej na terenie dawnej Rosji, wysnuwa wnioski o bolszewizm, jako o zjawisku masowym. Pogląd ten jest z gruntu fałszywy.

Dla dowodu prawdy naszego twierdzenia — kilka cyfr:

Partja bolszewików—Wszechzwiązkowa Komunistyczna Partja—liczyła dnia 1 czerwca 1926 roku

1.067.327 członków i kandydatów.

Tak zwany Komsomol — Komunistyczny Związek Młodzieży — liczył dnia 1 czerwca 1926 roku

1.878.491 członków i kandydatów.

Ogółem więc bolszewicy wraz z młodzieżą bolszewicką liczą niecałe

3 miliony ludzi.

Ponieważ ludność dawnej Rosji czyli obecnego SSSR wynosi 144 miliony, masa bolszewicka stanowi zaledwie 2 proc. ludności.

Ale jeżeli statystykę o składzie liczbowym partji bolszewickiej poddać baczniejszej analizie to okaże się, że szanse bolszewizmu jako ruchu masowego są jeszcze bardziej znikome.

Otóż z masy 1.067.327 członków i kandydatów W. K. P. jest aż

421.845 kandydatów.

40 proc. masy partyjnej stanowią kandydaci!

Wydaje się to dziwnem na pierwszy rzut oka, ale przy bliższej analizie, — zrozumiałem. Aby być przyjętym w poczet członków rzeczywistych partji bolszewickiej, trzeba odpowiadać pewnym wymaganiom ideowym programu bolszewickiego, trzeba być bolszewikiem.

Kandydaci, pozbawieni wszelkiego podłoża ideowego bolszewizmu pozostają wiecznymi kandydatami, zachowując tytuł kandydata po to tylko, aby opłacać składki na partję.

W tej samej sytuacji, co kandydaci partji, są i członkowie Komsomolu, z których również niewielki tylko odsetek przechodzi do szeregów partyjnych. Większość członków Komsomolu należy do tej organizacji tylko po to, aby korzystać z pewnych przywilejów, aby mieć szanse na uzyskanie posady państwowej i t. d.

Faktycznie więc jako bolszewików w rzeczywistym tego słowa znaczeniu uznać należy.

rzeczywistych członków partji, a tych jest 645.482.

A więc prawdziwych bolszewików jest niecałe pół proc. ludności!

O bolszewizmie, jako o ruchu masowym wie może więc być mowa. Ale bolszewizm nie tylko nie jest ruchem masowym całej ludności, a co ważniejsze — nie jest nawet ruchem masowym proletariatu!

W przemyśle fabrycznym sowieckim zatrudnionych jest 4

miliony robotników, proletariatu wiejskiego (batraków) jest 1.750.000, bezrobotnych 1.200.000, ogółem więc proletariatu sowieckiego liczy 7 milionów ludzi.

Z tych 7 milionów robotników należy do partji bolszewickiej zaledwie 150 tysięcy!

A więc zaledwie jakie 2 proc proletariatu

jest w szeregach bolszewickich. Przeszło 800 tysięcy osób z li-

czyby 1.067.327 członków i kandydatów — to urzędnicy sowieccy i partyjni!

Na ostatnim XIV Zjeździe partji bolszewickiej w styczniu 1926 roku na 665 delegatów, biorących czynny udział w zjeździe, było 5,1 proc. czyli 34 delegatów robotników z fabryk, z proletariatu!

Włościan z roli było 2 czyli 0,3 proc.!

Reszta — to urzędnicy sowieccy i partyjni!

ABC prześwietla panującą drożyzną stawiając pytanie: Jak ludzie różnych zawodów odczuwają drożyznę?

ABC rozpoczyna szereg rozmów

W myśl naszej zapowiedzi z niedzieli przystępujemy odrazu do

szerokiej akcji

w sprawie walki z drożyzną, pragnąc w miarę naszych sił i możliwości, na właściwym sobie gruncie, przyczynić się wespół z naszymi czytelnikami do zwalczania tej piekającej dolegliwości naszego życia.

Pierwszym krokiem na tej drodze jest

szereg rozmów

na wskazany w nagłówku temat:

jak ludzie różnych zawodów odczuwają drożyznę?

Zaczynamy od tego, gdyż przedewszystkiem należy ustalić i wyświetlić

rozmiar i charakter zła.

Bo, jak to powiedziało ABC w pierwszym swym numerze, przedewszystkiem trzeba wiedzieć, znać stan faktyczny, a potem dopiero można oceniać i wskazywać środki zaradcze.

Jakkolwiek dużo się u nas o drożyznie mówi, dotychczas jednak nie uczyniono próby dokładnego prześwietlenia panującej drożyzny, tak, jak ona się przedstawia w codziennem życiu. Suche cyfry statystyczne wystarczyć nie mogą. Samo życie musi dać odpowiedź na pytanie: jaki ciężar drożyzny dźwigamy na swych barkach? Trzeba więc uchwycić drożyznę niejako

na gorącym uczynku.

W ankiecie naszej wezmą udział przedstawiciele

wszystkich zawodów,

dla których drożyzna nie jest tylko tematem do oderwanych rozważań, ale

codzienną troską i utrapieniem życia.

Każdy zapytany przez nas przeciętny robotnik, rzemieś-

nik, gospodarz, drobny kupiec, inteligent, odpowie na pytanie:

ile zarabiał i jak żył przed wojną, a ile zarabia i jak żyje obecnie?

W ten sposób ankieta nasza stanie się żywą statystyką panującej drożyzny i uświadomi

Bankier świata

Naturalnie St. Zjednoczone udzieliły w r. 1925 kredytów na zgórą 6 miliardów dolarów

St. Zjednoczone po wojnie stały się bankierem świata, o dziedziczywszy tę rolę po Anglii, która wprowadziła do r. 1914 miała w tym względzie pierwsze miejsce, lecz obecnie w żaden sposób nie może się uporać z wewnętrznymi trudnościami.

Nikt jednak, wiedząc o tem, że St. Zjednoczone rolę takiego bankiera pełnią, nie zdaje sobie sprawy, w jak wysokim stopniu to ma miejsce.

W r. 1925 St. Zjednoczone miały wierzytelności

6,222 milionów dol., a ponieważ już w pierwszej połowie r. b. wierzytelności te wyniosły

3,545 milionów dol.,

więc można z wszelką pewnością utrzymywać, że w zamknięciu rachunkowym za r. 1926 dług świata wobec St. Zjednoczonych, zaciągnięty w formie kredytów handlowych, wyniesie przeszło

7 miliardów dol.

Do sumy tej, oczywiście, nie są wliczone długi państwa z tytułu wojny światowej.

W r. 1925 rozdział tych wysokich kredytów, udzielonych przez St. Zjednoczone, przedstawiał się tak, że 5,12 miljarda dol. pochłonęły same Stany wraz ze swymi posiadłościami, a 1,1 miljarda dol. udzielono innym państwom.

Jeśli chodzi o kredyty St. Zjednoczonych, to najwięcej mają one wierzytelności w Kanadzie i w krajach południowo-amerykańskich. Znaczne też sumy udało się wydosłać tytułem kredytów Niemcom. Jak dalece Anglia pozostaje w tych sprawach w tyle, świadczy fakt, że o ile St. Zjednoczone do 1 lipca r. b. pożyczyły obcym państwom 525 milionów dol., — Anglia na ten sam cel użyła tylko 300 milionów!

Reprezentacja naszej siły zbrojnej zagranicą

Jesienne manewry we Francji

W pierwszej połowie października b. r. odbędą się we Francji, w obozie szkolnym La Courtine doroczne manewry jesienne, na które — jak się dowiaduje „ABC” — zostali za-

proszeni przedstawiciele naszej siły zbrojnej.

Wczoraj właśnie grupa oficerów Sztabu Generalnego pod kierownictwem Szefa Wydz. Ogólnego Departamentu Kawale-

rji M. S. Wojsk., ppłk. Szł. Gen. Skrzyńskiego - Kmicica Ludwika udała się do Francji, celem wzięcia udziału w manewrach w charakterze gości obserwatorów.

Rumunja też gościć będzie naszych dzielnych oficerów

W tym samym czasie odbędą się również i w Rumunii manewry jesienne.

Wezmą w nich udział w charakterze obserwujących gości dwie grupy naszych oficerów Sztabu General. Pierwsza pod kierunkiem: gen. dyw.

Thullie'go, druga zaś — płk. Plisowskiego.

Wyjazd naszych oficerów na ćwiczenia w Rumunji — ma nastąpić w pierwszych dniach października.

Udział w pokojowych manewrach zaprzyjaźnionych z nami

państw jest niezwykle kształtujący, daje możność porównania faktycznego stanu rzeczy u nas z postępnymi tam poczynionami.

Staranny dobór oficerów wróży dodatnie wyniki, jakie z tej wojskowej nawskroś pokojowej ekskursji osiągnie nasza siła zbrojna.

Komisja kwalifikacyjna dla urzędników państwowych

M. S. Wojsk. na rok 1927

Świeżo — jak się dowiaduje ABC — został zatwierdzony skład komisji kwalifikacyjnej dla urzędników państwowych M. S. Wojsk. w osobach:

Urz. V. st. sł. Dzierdziejewskiego Władysława, urz. V. st. sł. Salmonowicza Modesta Michała, urz. VI st. sł. Maternickiego Tadeusza Czesława, urz. VII st. sł. Kochanowskiego Wiktora, urz. VIII st. sł. Soboty Władysława Kazimierza oraz zastępców: urz. VI st. sł. Urbanińskiego Maksymiljana, urz. VI st. sł. Płacheckiego Konrada, urz. VII st. sł. Wąsowskiego Stefana.

Komisja kwalifikacyjna została powołana do wydawania opinii o kwalifikacjach urzędników cywilnych M. S. Wojsk. od XII do VII stopnia służbowego

WESOŁE ECHA

GROZNA ULICA.

Jeden z mówców groził Sej-mowi „ulicą”...
— Jaka ulica?
— Chyba tylko... Marszałkowską

DRUSKIENIKI

— W Druskienikach odkryto nowe wody lecznicze.
— Na co pomagają?
— Ułatwiają rozwiązanie

SEJMU.

— A jednak premier Bartel zanadto słucha prawicy...
— Jakto?
— Prawica chciała zredukować posłów do połowy — a Bartel chce odrazu wszystkich.

KTO I ZA CO MA PŁAĆ?

O dowcipnem znalezieniu się ministra spraw zagranicznych Francji, Brianda, w czasie śniadania, jakie spożył ze swym niemieckim kolegą po fachu, Stresemannem w Thoiry, opowiadając pisma francuskie na podstawie relacji korespondenta paryskiego angielskiej „Morning Post”, który ze swej strony zasięgnął języka od właściciela restauracji, w której spożywali śniadanie dwaj mężowie stanu.

Gdy przyszło do płacenia rachunku, p. Stresemann złapał się za kieszeń. Wstrzymał go jednak p. Briand jednym ruchem ręki, mówiąc:

— A nie! Za śniadanie zapłać ja, a pan zapłaci... od-szkodowania.

Podobno, taki podział ról mocno się p. Stresemannowi nie podobał.

Co nas czeka w 1927 roku

Przepowiednie indyjskiego fakira Cza-Madgari

W Kalkucie obecnie mieszka najsłynniejszy fakir, autor wielu dzieł. Cza-Madgari, który co pięć lat ogłasza w prasie swe nadzwyczaj trafne przepowiednie na przyszłość.

Parę tygodni temu fakir ten ogłosił właśnie swój najnowszy horoskop o najważniejszych wypadkach w 1927 roku.

Według Cza-Madgari, w lutym 1927 roku w Turcji

upadnie rząd obecny

i u steru władzy ukażą się przedstawiciele konserwatywnych partii. Na ulicach Angory i Konstantynopola dojdzie do większego rozlewu krwi.

Przeciwko Rosji wystąpią z jednej strony — Chiny, z drugiej — Anglia. W końcu tej krótkotrwałej wojny w Rosji

dojdzie do poważnych zaburzeń,

podczas których zginie pięciu przywódców bolszewizmu.

Z państw azjatyckich na czołowe miejsce wysunie się Afga-

nistan, o którym będzie dużo pisała prasa europejska.

Huragany i trzęsienia ziemi nawiedzą Borneo i Sumatrę.

W lipcu 1927 roku

Europa będzie świadkiem ważnych wypadków politycznych

w Francji.

W sierpniu zajmą uwagę całego świata wypadki w Hiszpanii.

Zwiększenie dobrobytu w 1927 roku Cza-Madgari przewiduje w drugiej połowie 1927 roku w Polsce, w Czechosłowacji i w Bułgarii.

W pierwszych dniach września w Ameryce zostanie zarejestrowany bardzo ważny wynalazek w dziedzinie lotnictwa.

W październiku 1927 roku przewidywane są nowe kolonialne wojny w Afryce.

W grudniu będziemy świadkami wstrząsów politycznych

w Indiach Angielskich.

Młodość króla Mikołaja czarnogórskiego, który przez ciąg swego żywota cieszył się ogromnym poparciem Rosji, obfitowała w niezmiernie

drastyczne momenty.

Biograf nazywa go intrygantem, tchórzem, który w potrzebie gotów każdego oszukać.

Z powodu nieurodzaju w Czarnogórze któregoś roku zaplanował głód; Rosja przysłała poważną ilość zboża dla najbardziej potrzebujących. Zboże to jednak Mikołaj sprzedał, a pieniądze schował do kieszeni.

Gdy ofiarodawcy, dowiedziawszy się o tem, zażądali wyjaśnień, Mikołaj kazał odpowiedzieć, że zboże istotnie sprzedano, lecz tylko po to, by stworzyć fundusz specjalny na wypadek głodu w przyszłości.

Gdy zbliżała się wojna rosyjsko-turecka, najpierw Rosja, a później także Serbja przysłały Czarnogórze w darze poważną ilość karabinów, uważając słusznie, że broń ta w wojnie przy-

da się napewno. Mikołaj rozdał wprawdzie tę broń obywatelom Czarnogóry, ale za każdy karabin ścigał dość

wysoki podatek.

Placono go, gdyż nikt się nie domyślał, że karabiny i Rosja i Serbja przysłały darmo.

Ciekawy był tryb życia Mikołaja, który co wieczór zaraz po kolacji urządzał w pałacu swym

grę w karty;

udział w grze brali wszyscy — od dygnitarzy do zwykłych smiertelników. Mikołaj siadał zazwyczaj do gry z drobną sumą pieniędzy, a przegrawszy ją, grał na pieniądze bez pieniędzy; w ten sposób nie tylko się odgrywał, lecz zyskiwał wiele. Partnerów jednak miał stale; wprawdzie urzędnicy irytowali się tym sposobem gry, przegrywając nieraz całomiesięczne pensje, lecz grali, by się panującemu przypodobać.

Otoczenie Mikołaja — np. jego pierwszy adjutant — wyraźnie już

w czasie gry oszukiwał.

Nic też dziwnego, że tak „panując“, król Mikołaj czarnogórski, mając zaledwie 200 tys. poddanych, zebrał ogromny majątek, gdy poddani nieraz cierpieli nędzę.

Zabawa amerykańskich miliardów

Harem w Maroku

Pisma hiszpańskie donoszą, że jeden z młodych Morganów, osobiste fundusze którego trzeba obliczać na miljarde dolarów, nabył od sułtana marokańskiego jedną z jego letnich rezydencji w Afryce wraz z cudownym pałacem, który lat temu dziesięć

był wybudowany z białego marmuru i malachitu.

Morgan upiększył ten pałac rzeźbami, tkaninami i obrazami najlepszych malarzy europejskich, w dodatku zaś, zapewne „dla utrzymania stylu wschodniego“ w pałacu tym „organizował“ pierwszorzędną harem.

Eunuchowie sułtana marokańskiego, uzyskawszy pozwolenie swojego władcy, „nabywali“ dla młodego Morgana piękne kobiety w Arabji, Turcji, Bułdystanie, Persji, a nawet w Siamie.

Korespondenci pism hiszpańskich twierdzą, że Morgan, który od czasu do czasu przyjeżdża na czasy jachcie do Marokka, posiada obecnie

przeszło 500 odalisek,

dla uwiecznienia urody których sprowadzeni zostali z Ameryki specjaliści malarze.

Z dziejów Czarnogóry

Młodość króla Mikołaja

NA SZEROKIM

ŚWIECIE

JAK SKASOWAĆ WIEZIENIA

Jedyna w swoim rodzaju loteria.

Burmistrz miasteczka Claxtonville w St. Zjednoczonych nie mógł obojętnie patrzeć na więzienie miejskie, na które wydawano dużo pieniędzy bez wyniku, bo przestępcy po odsiedzeniu kary wcale nie stawali się lepsi i nie mogli długo znosić wolności.

Oszczędnym burmistrzowi wpadł na pomysł wysoce oryginalny; mianowicie urządził loterię o kilku dość wysokich wygranych, płatnych pod koniec każdego roku. Za bilety nie się nie płaci, lecz kto chce wziąć udział w losowaniu, musi rok całutki zachowywać się bez zarzutu.

Srodek ten okazał się wcale praktycznym, bo i policja nie ma teraz kłopotu z przestępcami — bo każdy chce wygrać premję, unika jakiegokolwiek zatargu, — i miasto mniej wydaje, bo premje loteryjne kosztują znacznie taniej, niż utrzymanie więzienia w najtańszym nawet roku.

SZCZEGÓLNA PRZESZKODA

Miljony gąsienic na torze kolejowym.

Na jednej z lokalnych linii kolejowych w Bawarii miał miejsce niedawno bardzo oryginalny wypadek, który spowodował póżgodzinne opóźnienie pociągu osobowego.

Pociąg ten w szczerym polu napotkał przeszkodę zupełnie niespodziewaną i niezwalczoną, która niepozwoliła mu się posunąć naprzód. Obok miejsc, gdzie pociąg musiał zatrzymać się, znajdowało się wielkie pole kalarepy i buraków, niemal całkowicie pozartych przez gąsienice, które w nieprzejrzaną ilość wielkim strumieniem leżały na torze kolejowym, który najpewniej obrały za wypoczynek w drodze do dalszych spustoszeń.

Parowóz wjechał wprawdzie w sam środek tych niezliczonych milionów gąsienic, ale wszelkie próby maszynisty posunięcia się naprzód spełziły na niczem, gdyż koła i szyny stały się tak śliskie, że o ruchu mowy być nie mogło.

Zakłopotany maszynista nie stracił jednak przytomności umysłu, dał kontrparę, cofnął się o kilka kilometrów, a nabrawszy rozpędu i posypawszy piaskiem szyny, przejechał całą parą krytyczne miejsce. W historii kolejnictwa jest to podobno jedyny wypadek tego rodzaju w całym świecie.

SAMOLOTY NA USŁUGACH ROLNICTWA

W St. Zjednoczonych już oddawna powstała myśl stosowania samolotów przy leczeniu różnych chorób roślinnych. Pola są nieraz bardzo rozległe, to też trzeba by wiele czasu i licznego personelu na to, by jakieś sole czy kwasy, tępiące danego szkodnika, rozprzestrzenić na całym polu. Przy pomocy samolotów taką pracę wykonać można nieskończenie szybciej, a więc i skuteczniej.

Poczynione w tym względzie doświadczenia wykazały, że pomysł to bardzo dobry, to też w Ameryce, zwłaszcza na plantacjach bawełny, samoloty są w tym celu stosowane masowo. Naturalnie, jest to możliwe i opłaca się wtedy jedynie, gdy chodzi o obsłużenie wielkich przestrzeni.

Niedawno tej nowej metody rozpowszechniania trucizny na owady czy grzybniki roślinne spróbowano w Anglii, w miejscowości Lincolnshire, na plantacji kartofli, wynoszącej 20 ha. Płyn niszczący grzybniki, rozlano na całej przestrzeni w ciągu 25 minut, podczas gdy zwykłe sposoby wymagałyby dwa dni czasu. Przytem samolot latał tak bardzo nisko, że niekiedy dotykał liści kartofli; w tych warunkach trudno o dokładniejsze przenikanie przeznaczonych cieczy.

Przy stosowaniu samolotów do tego rodzaju praktyk pamiętać należy nie tylko o używaniu ich wyłącznie dla wielkich obszarów, ale i o tem, by na przestrzeniach tych nie było ani pól, ani budynków.

MÓJ EKRAN

PRZEDŁUŻANIE ŻYCIA.

Życie ludzkie jest coraz tańsze, — mówią śledziennicy. A ja twierdzę, że coraz tańsza jest sztuka odmładzania czyli przedłużania naszego życia.

Dawniej odmładzaniem zajmował się król piekieł, Melistofeles we własnej osobie. Kazał on sobie płacić bardzo słono: przykładem nasz dobry znajomy, dr. Faust, który za ten zabieg zapłacił własną duszą. Powiecie może:

— Phi, wielka rzecz! Dusza! Każdy człowiek to ma!

Tak, ale tylko raz w życiu...

Potem zjawiał się dr. Woronow i zaczął sprzedawać eliksir młodości, zawarty w małych gruczołach, za kilkanaście, czy kilkadziesiąt tysięcy franków. Było to już znacznie taniej w porównaniu z bezczelnym „pakiem“ Melistofela, ale jednak za drogo dla mnie i dla Ciebie, nieprawdaż, czytelniku?

Wreszcie zjawiał się inżynier amerykański Harrington Emerson, autor „Dwunastu zasad wydajności pracy“ i dowiódł, że każdy z nas może przedłużyć sobie życie, o ile postara się tracić jak najmniej czasu, danego mu przez Stwórcę do dyspozycji.

Kiedy niedawno słynny wynalazca, Tomasz Edison ukończył 80 lat i składano mu życzenia, aby dożył do stu, wielki starzec odparł:

— Już przeżyłem 120 lat, gdyż pracuję zawsze na dwie zmiany.

Ten nie stracił czasu.

Wogóle najmniej tracą czasu Amerykanie, bo najwydajniej pracują i najumiejtniej się bawią, słusznie więc uczynił p. Piotr Drzewiecki, zastępcy prezes Ligi Pracy, gdy w powrotnej drodze z Ameryki napisał ciekawą broszurę p. t. „Przedłużenie Życia“.

Przeczytanie tej broszury i zapisanie się na członków „Ligi Pracy“ gorąco polecam tym wszystkim, którzy chcą uniknąć, w chwili zgonu, gorzkiej skargi Rammerraha:

„O Panie, cóż uczyniłem z temi 600.000 godzin, które dałeś mi na świecie, zrodzonym ze słonica!“

Sat.

Majątek boksera Dempsey'a

Mógłby kupić połowę Warszawy

W związku z porażką boksera Dempsey'a, pisma amerykańskie, omawiając wypłacone znakomitemu bokserowi honorarium, poruszają kwestję jego zarobków w ogóle.

Otóż okazuje się, że majątek Dempsey'a obecnie wynosi nie mniej, nie więcej jak

Siedemdziesiąt pięć milionów dolarów

w gotówce oraz w akcjach kilku bardzo dużych przedsiębiorstw amerykańskich.

Dzienniki amerykańskie utrzymują, że pieniądze te zostały zarobione nie tylko pięścią.

Bokser, zarabiając dużo pieniędzy, stale grał na giełdzie, kupował i sprzedawał akcje, miał sklepy, dzierżawił tereny naftowe i t. d.

Obciąć, nie obciąć? Oto jest pytanie!

Przeciw modzie i w jej obronie

Jakie włosy i suknie winna nosić kobieta?

W połowie września władze szkolne stolicy Węgier wydały rozporządzenie, zakazujące wszystkim uczennicom: 1) dekolowania się i noszenia krótkich sukienek, 2) używania różu ołówka i t. p. środków, 3) noszenia krótkich włosów, 4) chodzenia do dancinów.

W świątku uczennice zawrzały i wre dotąd jeszcze; posypały się głosy pochwalające to rozporządzenie władz szkolnych, lecz jeszcze głośniejszą mową jego przeciwnicy. Oto jeden z głosów tego rodzaju.

Sprawa zakazu krótkich włosów wygląda dziwnie, bo jeżeli nawet wszystkie uczennice słuszność jego uznają, co im to pomoże, skoro poszły oddawna za modą i włosy obcięły, a zanim nowe odrosną, już dawno właścicielki ich szkołę skończą. Jeżeli tedy władze szkolne utrzymają w całej sile to rozporządzenie, lekcje odbywać się będą przy pustych ławkach, bo 80 proc. dziewcząt włosy już obcięło.

Jeśli chodzi o nienoszenie krótkich sukien — przedewszystkiem zaznaczyć należy, że suknie obecne są nieporównanie

hygieniczniejsze od dawnych dlatego chochy, że pozostawiają kobiecie większą swobodę ruchów. Zresztą, któż przeprowadzi w życie taki zakaz? Przecie nie może matka sama nosić krótką sukienkę, od córki zaś wymagać, by nosiła długą?

Jedynie nakaz, dotyczący używania różu i t. p. środków spotyka się z uznaniem, ale nie ze względów higieny czy estetyki, lecz z tego jedynie powodu, że nie tak nie utrudnia nauczycielom pracy na lekcji, jak to, że coraz to inna uczennica (albo i kilka odrazu) wyjmując lustro i przybory i „robi się piękna“, Przebodzenie i takimi farbowaniami iestotkami wcale nie należy do przyjemności.

ZAWIADOMIENIE dla uniknięcia nieporozumień!

Wzajemnie od roku 1843

SKŁAD FUTER BRACI D. I. J. KARMAZYN

zawiadania, że żadnych fili nie posiada i że z nowopowstałym sklepem przy ul. Miodowej o podobnym brzmieniu (D. J. Karmazyn) nie wspólnego nie ma. Aby się nie dać wprowadzić w błąd brzmieniem firmy konkurencyjnej, uprasza się o łaskawe baczące zwrócenie uwagi na dokładne brzmienie firmy oraz adres:

Plac Krasieński 2, vis a vis Kościoła Garnizonowego, telefon 64-66.

Za 8 lat tylko pod ziemią

Od Woli do Mokotowa

Kto dożyje szczęśliwy!

Dyrekcja Tramwajów Miejskich w Warszawie prowadzi studia geologiczne nad układem ziemnym Warszawy w celu wytknięcia terenów pod przyszłą kolej podziemną.

Jakkolwiek egzystuje już parę projektów ogólnych co do kierunku linii przyszłego „metro” w Warszawie, jednak są to projekty narazie jeszcze tylko dorywcze.

Wyznaczenie linii przyszłego „metro” u nas będzie dopiero przedmiotem prac po gruntownym przestudiowaniu charakteru ruchu stolicy tak obecnie, jak i przewidywanego w przyszłości przy rozbudowie miasta.

Jednak już dziś z całą pewnością można orzec, że najbliższą linią kolei podziemnej w Warszawie będzie linia łącząca Wólę z Mokotowem i że będzie to linia wyłącznie podziemna, co zresztą wynika z charakteru ulic przez nią przebiegających.

Jakiem ulicami ta linia przejdzie, to również podlega jeszcze szczegółowym studjom w związku z całokształtem linii, projektowanej kolei podziemnej.

Kierunek jej zależeć będzie nie tylko od ruchu, ale i od układu gruntu i poziomu jego wód.

Ile kosztować będzie to wielkie przedsięwzięcie?

Z danych statystycznych kosztów budowy kolei podziemnych zagranicznych można obliczyć, że koszt wykonania w

Warszawie linii o podwójnym torze włączając wszystkie urządzenia wyniesie

10 milionów złotych na jeden kilometr.

A kiedy Warszawa doczeka się tego nowoczesnego środka komunikacji miejskiej?

Jak można wnosić z dotychczasowych wstępnych prac, po-

święconych tej sprawie, od chwili uruchomienia pierwszej linii kolei podziemnej w Warszawie dzieli nas przeszło 8 lat.

Wówczas Warszawa z dumą będzie mogła o sobie powiedzieć, że ma nie tylko ponad milion ludności, ale że i posiadała urządzenia publiczne godne miasta europejskiego.

Ze „Złotej serii” skandalów warszawskiej Kasy Chorych

Sanatorium dla suchotników na błotnisku

Złe i drogo, ale po przyjacielsku

W roku ubiegłym Warszawska Kasa Chorych kupiła kawał terenu w Podoblociu (pod Dębliem), aby zbudować tam sanatorium dla suchotników, członków Kasy Chorych.

Kupna dokonał dyr. Kasy Chorych p. Exner — od p. Szmideckiego, płacąc mu 80 tysięcy złotych.

Jak wspomniany teren nadaje się pod budowę sanatorium dla suchotników, niech poświadczy

opinia specjalnej komisji, która go zwiedzała.

Drukujemy ją dosłownie:

„Opinia Komisji Rewizyjnej w sprawie nabycia terenu w Życzynie i projektowanej tam budowie Sanatorium dla Warszawskiej Kasy Chorych.

Przedstawiciele Komisji Rewizyjnej w składzie: p.p. W. Lengi, K. Kakietka, M. Szpinaka i F. Zielińskiego w obecności przedstawiciela Dyrekcji p. Tatarskiego — w dniu 12 września b. r. — zwiedzili teren w Podoblociu (stacja kolejowa Życzyn), nabyty przez Kasę pod budowę sanatorium dla chorych Kasy.

Przy badaniu stwierdzono, że:

1) w bliskości zakupionego terenu znajdują się rozległe stawy rybne, niezinne, łąki i torfowiska;

2) że woda znajdująca się na terenie zawiera większe ilości żelaza i może być używana tylko po odżelaznieniu;

3) że komunikacja nie jest dogodna;

4) że pod względem aprowizacyjnym sytuacja również wydaje się być niedogodna;

5) że teren nabytej parceli nie jest jednolity.

Poza tym Komisja wyraża się, że koszt nabycia ze względu na lichy drzewostan jest zbyt wysoki i niewątpliwie bardzo znacznie przewyższa wartość rynkową i że cegła nabyta i sprowadzona z pobliskiej cegielni jest gatunku niższego średniego, że znaczna ilość jest nie do użycia.

Wobec powyższego komisja uważa, że sprawa budowy Sanatorium z uwagi na cel zamierzenia i wielkie koszty, może być zdecydowana dopiero po specjalnym obejrzeniu i zbadaniu terenu przez specjalistów.

Wracając do ceny nabycia terenu Komisja uważa za konieczne specjalne przeprowadzenie badania cen miejscowego rynku.

A więc w pobliżu łąk i torfowisk, na terenie niedogodnym komunikacyjnie i aprowizacyjnie, w miejscowości, jak sama nazwa już świadczy (Podoblocie), błotnistej i malarycznej, Kasa Chorych chce budować sanatorium.

ZAKRAWA TO NA KPINY Z CHORYCH

Nie można wątpić, że sprawą tego skandalicznego kupna zajmie się Główny Urząd Ubezpieczeń i Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Na targowisku

Godz. 10 rano.

Targowisko warzywne obsłużyło dziś 606 wozów. Ceny naogół nie wykazują zmian.

Notowano je: buraki w peczękach za sztukę 6 — 7 gr., cebula w peczękach, gat. II, za sztukę 20 gr., cebula na wagę I gat., klg. 28 — 32 gr., fasola strączkowa klg. 30 — 40 gr., kalafior I gat., za sztukę 14 — 18 gr., II gat. — 7 — 9 gr., kapusta biała w główkach za 100 klg. — 9 zł., kapusta w główkach sztuka 15 — 25 gr., kap. czerw. — 16 — 20 gr., kap. włoska — 12 — 17 gr. Marchew w peczękach sztuka 12 — 14 gr., ogórki kopa — 2 zł., pietruszka w peczękach szt. 20 — 25 gr., pomidory klg. 40 — 60 gr., seler szt. 40 — 50 gr., ziemniaki 100 klg. — 11 — 13 zł.

Strzeżcie się fałszywych 20-złotówek

Dwa zasadnicze typy fałszyfikatów

Banknot 20-złotowy jest wykonany w oryginale w tak błędnych kolorach, że zasadniczo fałszowanie jego nie przedstawia dla przestępców większych trudności. Puszczanie w obieg tych banknotów również nie jest trudne, albowiem 20-złotówki są nieraz wypłacane całymi paczkami. Dotychczas władze bezpieczeństwa mają w swojej ewidencji

pięć typów fałszyfikatów

znajdujących się obecnie w o-

biegu. My poprzestaniemy, by nie rozpraszać uwagi Czytelników, na opublikowaniu

szczególne charakterystycznych

tylko dwóch typów najbardziej udatnie sfalszowanych i będących w obiegu przeważnie w pobliżu stolicy. Pierwszy z nich wykonany na bardzo złym papierze nie posiada wcale

znaków wodnych.

Wodny portret Kościuszki jest prawie niewidzialny.

Najłatwiejszym jednak sposobem odróżnienia jest uważne przyjrzenie się napisowi

Warszawa

15 lipca 1924 r.

umieszczonemu w środku banknotu. Dość rzucić okiem na podane tutaj w powiększeniu te napisy, żeby dojrzeć wyraźną wadę w wykonaniu liter.

DWADZIEŚCIA
ZŁOTYCH

WARSZAWA
15 lipca 1924 r.

Banknot prawdziwy.

Banknot prawdziwy.

Papier w tym banknocie jest cokolwiek lepszy, niż w poprzednim typie, jednak znaki wodne są zrobione

za pomocą tłuszczu,

mięscami poprostu zlewa się. Natomiast druk farbą czerwoną jest wykonany bardzo słabo i szczerzo przerywa się. Żeby usunąć wszelkie podejrzenie należy uważnie przyrzeć się stronie lewej banknotu (z orłem w owalu). Owal, w którym jest umieszczony wodny portret Kościuszki jest zrobiony w ten spo-

sób, że kreski zupełnie zlewają się. Poza tym istnieje bardzo wyraźna wada graficzna. W banknocie autentycznym widzimy w owalu kreski podłużne, natomiast w fałszyfikacie kreski te zrobione w kierunku poprzecznym, a miejscami raczej przypominają kropki.

Wobec tego p. Chyrosz wystąpił ze skargą sądową o zniesławienie w druku przeciwko redaktorowi „Głosu Stolicy”, p. Marschakowi. Sprawa ta znalazła się właśnie na wokandzie Sądu Okręgowego w dniu wczorajszym.

Sąd Okręgowy w składzie sędziów Świątkowskiego, Sołtana i Garbolewskiego postanowił sprawę odroczyć w celu powołania nowych świadków.

Odbędzie się dnia 29 września b. r.

Program obejmuje: o godz. 10-ej mszę polową, po której nastąpi uroczyste odczytanie

dekretu nominacyjnego i defilada.

W godzinę potem p. Prezydent Rzeczypospolitej przypasze w Sali Honorowej szablę

honorową Prymusowi.

W uroczystości spodziewany jest liczny udział przedstawicieli sejmu, rządu, społeczeństwa i wojska.

Promocja Absolwentów Ofic. Szkoły Inżynierji

KINO

PROGRAM KIN

na wtorek, dn. 28 b. m.

ŚRÓDMIEŚCIE.

APOLLO (Marszałkowska 106, tel. 206-56): „Venus z krainy dolarów”, film ilustrujący wybory najpiękniejszej kobiety Stanów Zjednoczonych — miss America. Akcja dramatyczna dodana tylko w celu utworzenia 10 aktów.

COLOSSEUM (Nowy Świat 19, tel. 206-56): „Pożar serc”. Jeden z najlepszych filmów produkcji francuskiej. Akcja toczy się w Rosji podczas rewolucji, oraz na Riwierze. W roli głównej Jacques Catelain.

CORSO (Wierzbowa 7, tel. 238-32): „Pałac rozkoszy”, film Fox'a z udziałem Betty Compson, oraz „W walce z przemytnikami”, awanturyczny film z udziałem słynnego psa „Rint-tin-tin”.

FILHARMONJA (Jasna nr. 5, tel. 33-26): „Róża Południa”, niemiecki film jeden z czterech, w których będziemy widzieli w roku bieżącym Henny Porten. Partnerem jej jest Angelo Ferrari.

MUZA (Mokotowska 73, tel. 66-28): „Sandra”, dramat w 8 aktach, w głównej roli Barbara la Marr. Nad program występy estradowe.

PALACE (Chmielna 9, tel. 51-14): „Manon Lescaut”, przeróbka arcydzieła literatury francuskiej w wykonaniu niemieckiej wytwórni „Ufa”. W rolach głównych Lya de Putti i Włodzimierz Gajdarow. Jest to jeden z ostatnich filmów, które Lya de Putti zrobiła przed wyjazdem do Ameryki. Nad program: Zdjęcia z Krynicy.

PAN (Nowy Świat 40, tel. 237-40): Program ten sam, co w kinie „Corso”.

SPLENDID (Galerja Luksemburga, ul. Senatorska, tel. 203-54): „Wesoła wdówka” według popularnej operetki Lehara. W roli tytułowej Mae Murray, w roli księcia Danily John Gilbert. Wytwórnia Metro-Goldwyn, realizator Erick Stroheim, film zrobiony bardzo dobrze, ilustrowany muzyką operetki. Film wart zobaczenia.

STYLOWY (Marszałkowska 112, tel. 260-72): „Czarny orzeł”, przeróbka powieści „Dubrowskij” Puszkina, jeden z ostatnich filmów Rudolfa Valentino. Partnerką jego jest Vilma Banky. Film zrobiony bardzo efektywnie, sprawia wrażenie wysoce dodatnie.

ŚWIATOWID (Marszałkowska 111, tel. 238-96): „Wesoła wdówka”, film ten sam, co w kinie „Splendid”.

WODEWIL (Nowy Świat 43, tel. 301-90): „Księżę i tancerka”, dramat dworski w 8 aktach. W rolach głównych Lucy Doraïne i Villy Fritsch. Dobrze w Warszawie znany z filmu „Czar walca”. Film niemiecki.

MOKOTÓW—PLAC ZBAWICIELA.

SOKÓŁ (Marszałkowska nr. 69, tel. 154-05)

„Listy, które go nie doszły”, 8-aktowa tragedia z Bernardem Goetzke w roli głównej. Film denerwujący.

WOLA.

IRA (Wolska 3, tel. 135-04): „Smiertelna podróż”, awanturyczny film wytwórni Foxa. Obraz interesujący.

CHŁODNA—ŻELAZNA.

BAJKA (Żelazna 61, tel. 298-76): „Czerwone serce”, ciekawy film, ilustrujący tragiczne dzieje wymierającej rasy czerwonej. W roli głównej Clara Bow.

POPOŁUDNIU I WIECZOREM

DOKĄD IŚĆ? CO ZOBACZYĆ?
CO USŁYSZEĆ?

TEATR

PROGRAM TEATRÓW WARSZAWSKICH

na wtorek, dn. 28 b. m.

RADJO

PROGRAM

RADJOFONICZNY

na wtorek, dn. 28 b. m.

Warszawa (długość fali 480 metrów).

Godz. 15.00—15.15 — Komunikat gospodarczy. Godz. 17.00—17.25 — Odczyt p. t. „Ze wspomnień karykaturzysty” wygł. p. Jerzy Szwajcer. Godz. 17.30—18.30 — Jazz-band. Godz. 18.30—18.45 — Odczyt prof. Milewskiego: „Polska filozofia narodowa”. Godz. 19.00—19.25 — Odczyt prof. G. Tolwińskiego: „Wpływ księżycy na ziemię i człowieka”. Godz. 19.25—19.40 — Komunikat rolniczy. Godz. 19.40—19.55 — Nad program „Rozmaitości”. G. 20.30—22.00 — Koncert symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyr. Józefa Ozimńskiego z udziałem prof. Pawła Lewickiego (fortepian), I. 1. Ludomir Różycki. Koncert fortepianowy: 1) Allegro; 2) Andante era moto; 3) Allegro giocoso — wykoną z tow. orkiestry prof. P. Lewicki. II. 2. Mieczysław Karłowicz. Odwieczne pieśni. 1) Pieśń o wiekistej tęsknocie; 2) Pieśń o miłości i o śmierci; 3) Pieśń o wszechbycie — wykona orkiestra.

Sygnal czasu. Komunikat prasowy.

RADIO ZAGRANICĄ.

Mediolan, 320 m. Godz. 21.12—13.00 — Koncert: 1. Rossini: Semiramida, 2. Bizet: Arja sopranowa, 3. Donizetti: Elisir miłosny, arja tenorowa, 4. Mendelssohn: Allegro brillante, na fortepian, 5. Czajkowski: Dama pikowa, fantazja, 6. Dwie pieśni na sopran, 7. Coronaro: Taniec, 8. Rozmowa artystyczna, 9. Caccini: Arja na tenor, 10. Schumann: Marzenie, 11. Boccherini: Menuet, 12. Mayer Helmund: Śpiew weselny.

Praga, 17.00—18.00 — Koncert orkiestry: 1) Smetana: Uwertura, 2) Fibich: Serenada; 3) Smetana: Sprzedania Narzeczonego, Fantazja; 4) Kzicka: Pieśni; 5) Dvorak: Dwa walce, 20.02 — Koncert: 1) Dvorak: Uwertura; 2) Bendl: Melodie cygańskie; 3) Chopin: Scherzo i Mazurek; 4) Nowak: Melodie cygańskie; 5) Skrijabin: Mazurek; 6) Glinka: Życie za cara, 21.16 — Muzyka popularna.

WIADOMOŚCI RADJOWE

RADJO NA AUCIE.

Kapitan angielski, Leonard Plugge, członek Królewskiego Towarzystwa Radiowego W. Brytanji, zakończył w tych dniach raid dookoła Europy na potężnym aucie, na którym miał zainstalowany aparat odbiorczy, jakim posługiwał się podczas pełnego biegu auta.

Wyjechawszy z Londynu 1-go sierpnia, radioamator-automobilista przejechał 13 państw Europy. W dwie godziny po przybyciu do Paryża, w broadcasting stacji radiowej na wieży Eiffla, wygłosił przed mikrofonem odczyt, w którym opowiedział o swoich spostrzeżeniach, co do działania stacji odbiorczej podczas raidu.

Cała instalacja odbiorcza jest umieszczona na lewej stronie karoserji. Zarządzenie lamp zapewnił jest dzięki motorowi automobilu, zapomocą którego kapitan ładował akumulatory. Antena ramowa, mająca jeden metr średnicy, umieszczona jest na wachlarzu.

Opowiadając dziennikarzom paryskim wrażenia ze swojej podróży, kapitan Plugge nie mógł natchwalić się, jak przyjemnym towarzyszem podróży był jego radioaparat. Zdarzyło mi się, mówił kapitan, że w okolicach Belgradu zmuszony byłem przepędzić kilka nocy pod gołym niebem w aucie. Około północy, przed zaśnięciem, zupełnie samotny, oddalony o dziesiątki kilometrów od najbliższej wioski, z rozczuleniem słuchałem jazz-bandu z „Cafe de Paris” w Londynie.

PRAGA.

ERA (Inżynierska 4, tel. 116-85): „Kobieta wampir”. W roli głównej Estella Taylor, żona słynnego boksera Dempsey'a. Film w śródmieściu cieszył się wielkim powodzeniem.

SPORT

PIŁKA NOŻNA.

Mistrzostwo Polski w piłce nożnej.

Do rozgrywek o mistrzostwo Polski w piłce nożnej stają trzy kluby, a mianowicie: Pogoń ze Lwowa, Warta z Poznania i Polonia z Warszawy.

Ostateczne rozgrywki odbędą się już w najbliższym czasie i staną się niezawodnie nieładą sensacją dla naszego świata sportowego.

Co do spodziewanego wyniku, to wszyscy naogół zgodnie stawiają na dotychczasowego mistrza lwowską Pogoń.

PIŁKA NOŻNA ZAGRANICĄ.

Ostatnie wyniki.

Klub wiedeński W. A. C. zmierzył się w Barcelonie z tamtejszą F. C. Barcelona. Wynik — 4:2 (2:0) dla Hiszpanów.

Wiedeński Wacker pobił w Monachium reprezentację Bawarii w stosunku 3:1 (1:0).

KOLARSTWO.

Przesunięcia w kolarstwie.

Niedzielne zawody kolarskie na Dynasach wykazały raz jeszcze, że mistrz polski Łazarski stracił swą dawną formę i spodziewać się należy, że laury mistrza będzie musiał ustąpić przy następnych rozgrywkach komu innemu. Według obecnego stanu rzeczy największe szanse mają kolarze warszawscy, a przede wszystkim Podgórski, który obecnie wykazuje świetną formę. Również Szymczyk, mimo niedzielnej porażki, przedstawia się obecnie pod względem formy bardzo dodatnio.

TENNIS.

Turniej wewnętrzny o mistrzostwo Warszawskiego Klubu Tennisowego.

Wczoraj rozpoczął się powyższy turniej, rozgrywany na placach klubowych w parku Sobieskiego. Biorą w nich udział wszyscy najlepsi zawodnicy klubu z mistrzem Polski St. Czerwinińskim na czele. Rozgrywki odbywają się w godzinach popołudniowych i potrwają do czwartku, w którym to dniu odbędzie się finał. Jest to już ostatnia poważniejsza impreza tenisowa w roku bieżącym.

WIADOMOŚCI FILMOWE

Willi eks-kajzera sfilmowana do „Ben Hur’a”.

Sie transit gloria mundi! Któżby pomyślał, że przepiękna willa, a raczej pałac byłego władcy Germanji służyć będzie za tło do światowej sławy arcydzieła filmowego? A jednak tak się stało!

Oddalony o 18 mil na północ, otoczony górami i parkiem wznoszącym się od Rzymu i parkiem wznosi się pałac zapamiętany dziełami sztuki całego świata. W nim to mieszka obecnie chłuba i bohater Włoch, poeta Gabriel D'Annunzio, pałac zaś skonfiskowany po wojnie cesarzowi Wilhelmowi oliarował rząd swemu bardo. Niesie wieść, że eks-kajzer po „zdobyciu świata” miał zamiar spędzić corocznie zimę w swej uroczej włoskiej rezydencji. Niestety, marzenia bułnego Hohenzollerna nie miały być nigdy zrealizowane.

W tej to willi, uprzejmie przez D'Annunzia użyczony, Fred Niblo filmował sceny, w których Ariusz z honorami przyjuje Ben Hur'a, a Cezar okazuje mu swą łaskę, przysyłając przez specjalnego gońca srebrny różaniec jako nagrodę za zwycięstwo w wyścigach kwadryg. Dodac należy, że zdjęcie na tle pojązgu widocznego z drzwi willi, odznaczone zostało pierwszą nagrodą na konkursie zdjęć z natury, rozpisany przez jedno z amerykańskich „Magazine” w r. 1925. Miejscość ta uwidoczniła jest na scenie jako „Mizenum” z widokiem na słynną flotę rzymską. W miejscowości tej zamieszkiwał Ariusz i stał jakoby wydawał rozkazy, nota bene, w wersji filmowej.

TEATR NOWOŚCI (Ulica Bieleńska).

Dziś i dni następnych gościnne występy krakowskiego zespołu artystów pod kier. Ludwika Stefańskiego w głośnej sztuce żydowskiej Szaloma Alajchema „Jak trudno być żydem”.

TEATR NIEWIAROWSKIEJ (Ul. Jasna, róg Sienkiewicza).

Dziś i jutro melodyjna operetka Brommego „Najpiękniejsza z kobiet” z Kazimierą Niewiarowską w roli tytułowej.

POWSZECHNY (Leszno, róg Żelaznej).

„Tajemnice salonów, czyli Hrabia Kombinator”, wodewil Ziemińskiego w 13 aktach.

Pocz. o 8-iej.

TEATR „ZJEDNOCZONYCH”.

„Borba Radziwiłłówna”, sztuka w 5-ciu aktach Alojzego Felińskiego. Pocz. o 8-iej.

PERSKIE OKO (Marszałkowska Nr. 125).

„Więc zaczynamy” rewja inauguracyjna „Perskiego Oka” w dalszym ciągu gromadzi tłumy publiczności. P.p. Zula Pogorzelska, Janina Macherska, Helena Kamińska, Jerzy Borowski, Ludwik, Lawiński, Włodzimierz Macherski, Konrad Tom, Marjan Rentgen, Eugeniusz Bodo są gorąco oklaskiwani. Wkrótce sensacyjna premjera p. t. „Z ust do ust”.

QUI PRO QUO (Galerja Luksemburga, ulica Senatorska).

Ostatnio wystawiona rewja „Kiedy panienki idą spać”, codziennie zapelnia sale na obu przedstawieniach. Pocz. o godz. 7.15 i 9.30.

OLIMPJA (Ulica Marszałkowska Nr. 114).

Na zakończenie sezonu wodewil „Chcę być chłopczycą”.

ELDORADO (Ulica Hoża 25).

Program zbiorowy p. t. „Przebojem”.

MIGNON (Ulica Marszałkowska 81b).

Dziś i codziennie — awantura rajska w 3-ach aktach p. t. „Adam, Ewa i Tarzan w raju” z pp. Noskowska, Sarnicka, Rapcka, Hellen, Słowińskim, Leszczycem i Korsakiem. Pocz. o 8-iej.

Z ZACHĘTY.

We czwartek dnia 30-go września kończą się obecne wystawy w Zachęcie. Otwarcie nowych wystaw nastąpi w sobotę 2 października o godz. 12-iej w pol.

Zespół nowych wystaw stanowią: Wystawa zbiorowa dzieł K. Sichulskiego, wystawa grupy art. wielkopolskich „Plastyka” oraz bieżąca, na której znajdują się większe kolekcje pojedynczych artystów wystawców.

W dolnych salach otwarta jest wystawa prac architektoniczno-malarskich grupy art. plastyków „Praesens”.

Z ŻYCIA TOWARZYSKIEGO MŁODZIEŻY NA WOLI.

Wczoraj, wieczorem w kościele św. Karola Boromeusza przy ul. Chłodnej odbył się ślub młodego, świetnie zapowiadającego się tenora p. Bolesława Dutkiewicza z panną Tolą Narkiewiczówną. Chór młodzieży wolskiej pod dyrekcją p. Drzewoskiego wykonał szereg utworów religijnych. Młodzież Wolska składa młodej parze serdeczne życzenia: „Szczęść Boże!”

WIELKI (Plac Teatralny).

Dziś „Faust” z „Nocą Walpurgii”. Udział biorą pp. Lipowska, Jarosłówna, Orłowska oraz pp. Dobosz (partja tytułowa), Michałowski, Mossakowski i Szepietowski. Przy pulpicie dyr. Młynarski.

Jutro „Pan Twardowski”. Na przedstawieniu będą członkowie odbywającego się obecnie w Warszawie po raz pierwszy Międzynarodowego Kongresu Praw Autorskich. Pojutrze „Aida”.

NARODOWY (Plac Teatralny).

Dziś z powodu zasłabnięcia p. Zahorskiego musiano zmienić spektakl, zamiast „Snu srebrnego Salomei” dane będą „Słuby panienskie” w wyborowej premierowej obsadzie. Jutro „Sen srebrny Salomei” J. Słowackiego.

Początek o godz. 8-iej wiecz.

IETNI (w ogrodzie Saskim).

„Liść tigowy” komedia w trzech aktach Arnolda Fraccaroli.

Lucyna — Brydzińska, Augustyna — Łaska, pani Fpreti — Roter-Jermińska, Alda Santelli — Larys Pawińska, Mimi Galarci — Jarosławska, Erminia Farlanda — Owczarska, Emma — Kopycińska, Janina — Lenerówna, Florella — Zawadzka, Mirandolina — Noszewska, Robert Doriana — Różycki, Jan Paweł Flandi — Hnydziński, Gustaw — Lenczewski, Santelli — Noriski, Farlanda — Rapacki, Marelli — Gielniowski, Fryderyk Galarci — Jarosłowski, Ludwik Kurnakowicz — gen. Myszkiewicz — Jan Tomasik.

Reżyser dyr. E. Chaberski. Pocz. o godz. 8 wiecz.

POLSKI (ulica Obozna).

„Dzień bez kłamstwa” komedia w trzech aktach G. Montgomery'ego.

Bob Bennet — Maszyński, J. M. Ralston — Samborski, Klarens Van Dusen — Bogusiński, Dick Donnelly — Daczyński, pastor Doran-Fritsche, Gwen — Mazarekówna, pani Ralston — Słubicka, Ethel — Życzkowska, Mabel — Modrzewska, Sabel — Skibińska. Reżyserja Borowskiego.

Pocz. o godz. 8.

Wieczorem dziś i do końca tygodnia kapitalna, pełna niezrównanego humoru komedia amerykańska „Dzień bez kłamstwa”. Od pierwszej do ostatniej sceny sztuka wywołuje na widowni homeryczny śmiech i entuzjastyczne oklaski pod adresem świetnych artystów.

MALY (Filharmonia, ulica Jasna).

„Azais”, komedia w trzech aktach Vereneuil'a i Berr'a

Baron Würtz — Junosza Stępowski, Feliks Bornet — Warnecki, Luguin, sekretarz barona — Maliszewski, Stromboli — Staszewski, Oktawiusz de Langeais — Hierowski, Konstantinowicz — Dereń, Franciszek, służący — Zajackowski, baronowa Würtz — Sulima, Zuzanna Würtz — Gryf-Olszewska, hrabina Romani — Relewicz-Ziemińska.

Reżyser Aleksander Wegierko. Pocz. o godz. 8 wiecz.

Komedia koncertowo grana przez cały zespół Junosza-Stępowski z roli barona Würtza stworzył arcydzieło, dotychczas w Warszawie niewidziane.

TEATR ĆWIKLINSKIEJ I FERTNERA (Nowy Świat Nr. 63).

Dzisiaj i jutro doskonała komedia K. Zaleskiego „Oj męczczyński, męczczyński”. Obsadę stanowią Ćwiklińska i Fertner, oraz Gella, Chateau, Justjan Grabowski, Walter, Wesolowski i Pawłowski. Sala codziennie wypełniona.

Pocz. o godz. 8 wiecz.

ODRODZONY (Praga — Żygmontowska).

„Dybuk” An-skiego w reżyserji Andrzeja Marka, z udziałem całego zespołu.

TEATR IM. FREDRY (Ulica Śniadeckich).

Dziś teatr nieczynny. Jutro „Dom osaczony”.

SPORT

Kalendarzyk

28

Dziś: Wacław
Jutro: M

SPRAWY POBOROWE

Magistrat doręcza obecnie karty wcielenia poborowym r. 1905 oraz poborowym, którym odroczenia już minęły. W poniedziałek, 27 września, w pierwszym dniu zgłosiło się już do sekcji wojskowej magistratu przeszło 800 osób po karty wcielenia, co świadczy, że poczucie odpowiedzialności obywatelskiej wzrosło wśród ludności stolicy ostatnio znacznie. Również na skutek odpowiedniego rozporządzenia, do sekcji tej zgłasza się codziennie około 400 rezerwistów, składających dane o zmianie adresu.

W związku z tem dowiadujemy się, że od 1 października r. b. kom. rządu sprawdzać będzie przez funkcjonariuszy P. P. listy lokatorów poszczególnych domów i o ile stwierdzi, że rezerwisci nie zgłosili zmian adresów, będzie ich karał z całą bezwzględnością grzywną do 500 zł. lub aresztem do 6 tygodni.

UKARANIE POBOROWYCH

Oddział spraw wojskowych kom. rządu skazał za niestawienie się w terminie przed komisją poborową Dymitra Miducha (Marymoncka nr. 42), Michała Dreckiego (Zgoda 1) i Antoniego Turkiewicza (Elektoralna nr. 50), każdego na 50 zł. grzywny z zamianą pierwszemu na 8 dni aresztu, drugiemu na 5, wreszcie trzeciemu na 6 dni aresztu.

O ZALEGŁE ZAROBKI.

W związku z demonstracją, urządzoną przez robotników huty szklanej w Jabłonie, domagających się wypłacenia im zaległych należności za pracę w sumie około 400.000 zł., robotnicy ci przybyli 27 września do Warszawy w celu uzyskania od zarządu huty odpowiedniej wypłaty. Nadmienić należy, że położenie materialne zainteresowanych jest nader ciężkie i grozi komplikacjami.

DROGIE MASŁO.

Sąd do spraw lichwiarskich skazał właśc. straganu w bazare przy ul. Radzymińskiej 25, Marię Górecką, na 1 miesiąc bezwzględnej więzienia i 5 zł. opłat sądowych za pobieranie nadmiernych cen za masło. Podczas rozprawy stwierdzono, że skazana sprzedawała masło o małej zawartości tłuszczu.

MECHANICZNE OCZYSZCZANIE MIASTA

Budowa garażu przy ul. Małajskiego w Mokotowie, posuwała się o tyle naprzód, że budynek, obliczony na 60 maszyn, jest już pod dachem, pozostaje zatem tylko wewnętrzne wykończenie, które może być dokonane przed nastaniem mrozów. Natomiast niezafatwiona jest dotąd sprawa wysokości opłat, które mają być pobierane od właścicieli domów za oczyszczanie jezdni i chodników przez miasto. Rada miejska będzie mogła sprawę tę ostatecznie załatwić, po rozpatrzeniu jej przez komisję finansowo-budżetową, której najbliższe posiedzenie odbędzie się dzisiaj, 28 września. O ile sprawa ta, walkowana od szeregu lat przez miasto, nie będzie załatwiona w myśl interesów mieszkańców i samego miasta, winny w nią wejrzeć władze nadzorcze. Sprowadzone z wielkim nakładem kosztów w roku 1925 maszyny francuskie od roku stoja bezczynnie, a sprawa mająca pod względem zdrowotnym, duże znaczenie dla stolicy, ciągle jest w zawieszeniu.

**Nie namawiaj do „jałówki”
bo policjant „nie ulegnie”, a sam pójdzie do kryminalu**

Dnia 11 lipca 1925 r. w Łodzi posterunkowy służby śledczej, zaarrestował niejakiego Wolfa Förstera, który podając się za urzędnika Komisarjatu Rządu, chciał wyłudzić łapówkę w wysokości 250 zł. od biednej kupcowej. W drodze do urzędu śledczego Förster zaczął nalegać na posterunkowego, by ten uwolnił go, proponując za „usługę” złoty zegarek oraz 100 złotych. Następnie, kiedy był już bliski gmachu ekspozytury, Förster nagle uderzył posterunkowego trzymaną w rękę teczką, tak silnie, że ten upadł na bruk. Korzystając z tego Förster zaczął uciekać, lecz został schwytany.

Stawiony przed sądem w Łodzi w obronie swej oświadczył, że to właśnie posterunkowy żądał od niego 100 zł. i zegarka, a wobec odmowy Förstera zagroził rewolwerem, oświadczając:

— Oddaj zegarek i pieniądze a będziesz wolny.

W obronie własnego życia Förster uderzył teczką posterunkowego w rękę (!), by mu wytrącić rewolwer (musiało to być jednak silne uderzenie, skoro policjant aż się przewrócił!). Sąd okręgowy nie dał wiary wywodom oskarżonego, skazując Förstera za nakłanianie do łapówki i opór władzy na łączną karę 6 miesięcy więzienia. Sąd apelacyjny w Warszawie na posiedzeniu w dniu wczorajszym wyrok sądu okręgowego zatwierdził.

**Najazd włościan na szkołę
Żądza nauki czy żądza awanturnictwa?**

Względy nauki oszczędnościowej nakazują niekiedy zwijanie szkół lub ich przekształcanie. W dwóch sąsiednich wsiach Pałczewic i Woli Gutowej, powiatu łódzkiego, istniały szkoły powszechne jednooddziałowe. Na mocy zarządzenia inspektora szkolnego szkoły te przekształcono w ten sposób, że w jednej wsi miał być tylko pierwszy oddział, w drugiej zaś tylko drugi. Było to zgodne z ustawą szkolną, wobec tego, iż odległość pomiędzy wioskami nie wynosi nawet 3 km. Ta reorganizacja nie podobala się jednak włościanom pałczewskim. Gromada złożona z 60 osób ruszyła przed szkołę i tu odgrażała się, że nie dopuści do wykonania zarządzenia inspektora, a pod adresem nauczyciela miejscowego rzuciła obelżywe wyrazy. Na czoło gromady wysunął się niejaki Dutkiewicz, który, grożąc pięścią, wołał, że zmusi nauczyciela do pracy w ciągu 8 godzin zamiast 5-ciu.

Sąd okręgowy w Łodzi w trybie postępowania uproszczonego (jeden sędzia) uwolnił oskarżonego Dutkiewicza z braku winy. Innego zdania był sąd apelacyjny w Warszawie, który przychyliwszy się do skargi apelacyjnej urzędu prokuratorskiego skazał Dutkiewicza na tydzień aresztu za obrazę osoby urzędowej.

**Biedny chłopiec
przywiózł musztardę po obiedzie
Coś nie coś o kalendarzu żydowskim przyda się i Polakowi**

Na ulicy Smoczej w Warszawie zdarzyła się nadzwyczajna rzecz z chłopkiem, który przyjechał ze wsi.

Włościan takich przyjechało w ostatnich dniach bardzo dużo, przywoząc t. zw. półkoszki plecione oraz gałęzie, które żydzi nabywali masowo na pokrycie dachów kuczek.

Jeden z tych włościan jednak nieobznajmiony dokładnie z kalendarzem żydowskim, przywiózł również furę pełną półkoszków i gałęzi, ale już w dniu samego święta żydowskiego, kiedy kuczki już były u-

kończone i kiedy żydom nie wolno już nic kupować ani nawet brać pieniędzy do rąk.

Biedny chłopiec włókł się z wozem dzień cały po ul. Smoczej, dziwiąc się, że ani jeden żyd u niego nie kupuje na kuczki.

Biedny chłopiec za późno się dowiedział o swych zmarnowanych zachodach i niepotrzebnym przywozie towaru po sezonie. Pomylił się o dzień, czy też zgola nie był poinformowany dokładnie o kalendarzu żydowskim.

Porwana Wanda i dzielny przodownik

Przytrzymanie niezwykłego palacza

Idąc na służbę st. przodownik I kom. P. P., p. Karol Sobczyński, zauważył na rogu ul. Dobrej i Mariensztadt, podejrzanego jegomościa, dźwigającego skrzynię na plecach.

W zatrzymanym z łatwością poznano znanego policji kryminalnej „potokarza” Jana Rusina, lat 20 (Bugaj 18) w skrzy-

ni zaś znaleziono 25.000 sztuk papierosów „Wanda”.

Rusin tłumaczył się, że papierosy nabył dla siebie, gdyż wypala do tysiąca sztuk dziennie.

Nieuprzejma policja nie u wierzyła oświadczeniu Rusina i razem z paką papierosów schowała go do „paki”.

Bocznica do rzeźni

Według obietnicy Warszawskiej dyrekcji kolejowej bocznica łącząca stację Warszawę Wschodnią z rzeźnią miejską w zabudowaniach po fabryce „Wulkan” uruchomiona zostanie w dniu 1-ym października r. b. Dowożenie bydła na Targowisko Praskie i do rzeźni jest bardzo ważnem, gdyż według ob-

liczeń urzędowych zmniejszy koszty produkcji mięsa o 20 groszy na kilogramie. Przepęd bydła rzeźnego ze stacji kolejowej na Targowisko praskie od października r. b. zupełnie ustanie, a bydlę przewożone będzie wyłącznie kolejami, co przyczyni się do prawie 10% oszczędności mięsa.

Ułatwienia wizowe i paszportowe dla turystów

Na ostatnim międzynarodowym kongresie propagandy turystyki w Pradze, dłuższą dyskusję poświęcono sprawie ułatwień wizowych i paszportowych dla turystów. Dyskusję tę poprzedził referat delegata Szwajcarii, p. Junoda, który jako punkt wyjścia wziął projekt, zgłoszony przez Polskę w Lidze Narodów, aby znieść paszporty zagraniczne i powrócić do stosunków komunikacji międzynarodowej, jakie istniały przed wojną. Delegat Szwajcarii powołał się między innymi na przykład swego kraju, który zniósł już obowiązek wizowania paszportów dla około 40 krajów w większości wypadków na zasadzie wzajemności.

Podczas dyskusji przedstawiono Polskę, jako kraj o najdroższych paszportach zagranicznych, odejczy z tego powodu od świata. W dyskusji zabierali głos delegaci wszystkich państw, reprezentowanych na kongresie, którzy w zasadzie wypowiedzieli się za poparciem wniosku polskiego, przyczem jednak delegaci państw Bałkańskich i sąsiadujących z Rosją uznali, że w stosunku do Rosji w obecnych warunkach paszporty nie mogły być zniesione.

W rezultacie uznano zniesie-

nie paszportów za pożądane na podstawie specjalnych umów między poszczególnymi państwami, podobnie, jak zniesienie wiz na zasadzie ulgowej ich wzajemności. Umowy takie istnieją między Austrią i Szwajcarią, Austrią i Niemcami itd. Nadto uznano za niezbędne wprowadzenie wiz turystycznych, które byłyby łatwiejsze do otrzymywania i tańsze od wiz zwyczajnych.

W szczególności uznano za niezbędne zmniejszenie wysokich cen wiz dla turystów amerykańskich, które w większości krajów kosztują obecnie 10 dolarów od osoby, co dla turystów tych, pragnących zwiedzić kilka lub kilkanaście krajów w Europie, czyni poważną pozycję w wydatkach i odstrasza ich od zwiedzania mniejszych i mniej osłabionych posiadających krajów. Stosowanie bowiem do Ameryki zasady wzajemności w tej mierze jest nielogiczne, gdyż wysokie wizy amerykańskie utrudniają emigrację z Ameryki do Europy, są zatem uzasadnione. Natomiast wysokie wizy europejskie zniechęcają turystów amerykańskich do zwiedzania danego kraju, a co za tem idzie, są dla tego ostatniego ekonomicznie niekorzystne.

**Bizuterja, koldry, perfumy, palta
Wszystko kradną**

- Jaskowi Bergerowi (Twarda 16) — przez okno koldry wartości 300 zł.
- Michałowi Decowskiemu (Aleje Ujazdowskie nr. 26) — różne rzeczy wartości 1000 zł.
- Kazimierzowi Sawickiemu (Marszałkowska nr. 36) ze sklepu perfumeryjno-kosmetycznego — mydła, perfumy i t. p. wyroby wartości 1000 zł.
- Sylwestrowi Radomskiemu, szeregowcowi radio-telegraficznego pułku na rogu ul. Żorawiej i Marszałkowskiej — zegarek wartości 30 zł.
- Rafałowi Frachtenbaumowi (ul. Brzeska nr. 15/17) — z hóżnicy przy ul. Jagiellońskiej nr. 28 — palto wartości 60 zł.
- Stanisławowi Wójcickiemu (Łochowska nr. 3) podczas bytności na zabawie w mieszkaniu Domańskiej przy ul. Szerokiej nr. 38 — palto wartości 60 zł.
- Apolonji Kasperkowej (Żelazna nr. 72) ze sklepu 6 par cholewek wartości 100 zł.
- Berowi Goldmankowi (Grzybowska nr. 20) różne rzeczy wartości 100 złotych.
- Janowi Nowakowskiemu studentowi (Wspólna nr. 13) z szatni uniwersytetu warszawskiego — palto wartości 200 zł.
- Moszkowi Felermanowi (Świętojerska nr. 28) — 190 zł.
- Izaakowi Damensztajnowi (Dzielną nr. 31) 3 garnitury męskie i kamazę wartości 500 zł.
- Henrykowi Wolfowi (Pokorna 8), właścicielowi składu wędlin — z piwnicy różne wędliny i mięsa wartości 300 zł.
- Ryłce Szajnermanowej (Sierakowska nr. 4) — 175 zł. gotówka, dwa pierścionki z brylantami, zegarek złoty i kwiat lombardowy na ogólną sumę 2500 zł.

PODZIĘKOWANIE.

Referaty oświatowe Oddziału Warszawskiego Polskiego Czerwonego Krzyża składają serdeczne „Bóg zapłać” zarządowi zakładów Żyrardowskich za hojny dar 120 m. szarego płótna, ofiarowanego na urządzenie dekoracji i kurtyny w świetlicach szpitala Ujazdowskiego i Mokotowskiego.

POKOJU

względnie umeblowanego, możliwie z dostępem do telefonu wśrodmieście za umiarkowaną cenę poszukuje student z Poznania. Zgłoszenia pod „Student” do Adm. ABC Szpitala na 12.

WYKWINTNE UBIORY I OBUWIE
męskie, damskie i dziecięce
NA SPŁATY
na bardzo dogodnych warunkach
Dom Towarowy Kurcan
Długa 50.

**NIEDOŚCIGNIĘTNA WALOŚĆ PO CE-
NACH NIŻEJ WSZELKIEJ KONKURENCJI**
Łóżka z wygodną siatką od zł. 29.—
Łóżka argielskie 90.—
Łóżka polowe 20.—
W składnicy naszej kupicie lepiej i taniej niż gdziekolwiek! Wównież materace woslane lub wldharowe od 2 złotych.

SOLIDNYM KREDYT „DOM i SPORT” Al. Jerozolimska 18. w podwórzu Tel. 238-87.

LIANA HAID PRZY OGNISKU DOMOWEM

Znakomitość niemieckiego świata filmowego p. Liana Haid przyrządza we własnej kuchence doskonałą kawę.

Namiętność szybkości

Przyczyną zatargów Harold Lloyda z policją

Świetny komik, traktowany nieraz jako jedyny w swoim rodzaju, lepszy od Chaplina, sam o sobie powiedział, że ma jedną tylko namiętność, mianowicie pasjami lubi przekraczać przepisy policyjne o szybkości jazdy dla samochodów.

— Toć, do diabła, — powiada Harold Lloyd — jeśli nawet kark skręcę, to jest to chyba moja sprawa osobista. Nikogo zaś nie przejadę napewno, gdyż bardzo na to uważam. A mam prawo przecie mieć trochę przyjemności podczas jazdy bodaj.

Szczere te wynurzenia budzą pewien lęk i wywołują dreszcz, skoro się wie, że dla Harold Lloyda taka „przyjemność” rozpoczyna się od 90 km. wwyż.

Nieraz też, gdy tak szalenie pędzi, policjant daje znak, by się zatrzymał; Harold Lloyd jednak teraz dopiero puszcza się całym pędem i ani myśli słuchać policjanta. Ale i taką ucieczkę też umie sobie dobrze wytłumaczyć, mówi bowiem:

— Ach, jakaż nielogiczna jest ta policja! Wydaje zarządzenie, by nie jeździć szybko, a to przecie jest niemożliwe, bo jeżeli chcę, by mię ten policjant nie dogonił, muszę jechać coraz to prędzej. Takie zmuszanie do szybkiej jazdy powinno być zakazane.

Szybkość samochodu nie pomaga, motocykl policyjny działa znakomicie; to też wkrótce nawiązuje się taka rozmowa między gwiazdą kina a policjantem:

— Dlaczego pan nie zatrzymał samochodu?

— Bo sądziłem, że nie uda się panu dogonić mię.

— Zdaje się, że pan wogóle jeździ tylko w tym zakazanym tempie. Po raz który to będzie pan zapisany na karę?

— Panie policjancie, upewniam pana, że jeśli o mnie chodzi, zapisuje mię pan po raz ostatni, bo dziś jeszcze kupuję nową maszynę. Dotychczasowa — to gruchot, każdy ją dopędził!

Kto nadał Dąbala tytuł „obywatela honorowego” miasta Moskwy?

Jeden z dziennikarzy warszawskich

Jak wiadomo, na procesie warszawskim polskiego bolszewika Dąbala, w swoim czasie stwierdzono, iż miał on tytuł „obywatela honorowego miasta Moskwy”.

Dziś „obywatel honorowy Moskwy” przebywa u swych przyjaciół w Moskwie, ale o historii nadania mu tego „tytułu” znajdujemy ciekawe rewelacje na łamach jednego z pism emigracji rosyjskiej.

„...Działo się to w 1921 roku w Warszawie. W gabinecie jednej z popularnych agencji telegraficznych, która rzetelnie zwalczała bolszewików, denerwował się redaktor biuletynu politycznego, narzekając, że ma dziś zbyt mało aktualnego materiału.

— Daj mi pan coś sensacyjnego! — zwrócił się on do swojego współpracownika, leżącego na kanapie z papierosem w ustach.

— Dobrze, dobrze... Właśnie mam dla pana sensacyjną wiadomość. Panno Marjo, proszę pisać!

I dziennikarz podyktował przepisywaczce depeszę treści następującej:

„RYGA. (Tel. wł.). Z Moskwy donoszą, że na posiedzeniu W. C. I. K. zdecydowano nadać posłowi komunistycznemu w Polsce tytuł „obywatela honorowego miasta Moskwy”.

„Depesza” natychmiast została umieszczona w biuletynie

a za dwie godziny sprzedawcy gazet warszawskich wykrzykiwali:

— Dąba! obrany obywatelem honorowym miasta Moskwy!

W Sejmie wywarło to wrażenie piorunujące. Dąbali nie dawano przejść spokojnie, wszyscy mu „gratulowali” i „wyszowali”.

Tego samego wieczoru korespondenci pism zagranicznych roznieśli tę wiadomość po całym świecie.

— Skąd pan wziął informacje o Dąbale? — w kilka dni później zapytał redaktor agencji swojego współpracownika.

— Z palca — szczerze przyznał się dziennikarz.

— Hm... Tak właśnie i przypuszczałem. Kto by go tam wybierał?!

Ale oto upływa parę tygodni, do redakcji warszawskich nadchodzą pisma sowieckie, które zawierają wiadomość o... nadaniu „towarzyszowi Dąbali” tytułu „honorowego obywatela miasta Moskwy”.

Potem wyjaśniło się, że warszawska wiadomość o „wybraniu Dąbala” dotarła do Moskwy, która po pewnym namyśle zdecydowała... obrać Dąbala honorowym obywatelem.

Podczas procesu w Warszawie, Dąba! był święcie przekonany, iż został „obrony za zasługi” i nie wiedział o tem, że „pierwszy jego wyborca” siedzi vis a vis i pisze „sprawozdanie o jego procesie”.

Rycina nasza przedstawia gwardzistę Króla Jegomości królestwa Szwecji. Mundurem i piket-haubą żołnierza ten żywo przypomina przedwojennego piechura pruskiego.

W walce z przyrodą

Środki przeciw posusze

Niedawno nakładem genewskiego towarzystwa geograficznego wyszła książka, poświęcona sprawie walki z posuchą w obwodzie

największej w Rosji rzeki Wołgi.

W obwodzie tym, w biegu środkowym i przy ujściu rzeki opady atmosferyczne są niezmiernie małe, rolnik jednak umiałby sobie przy nich dać radę, gdyby przynajmniej deszcz, czy śnieg padały w odpowiedniej porze; cóż, kiedy kaprys natury sprawia, że padają one często bardzo w chwili, gdy nie tylko nie pomagają, lecz szkoda, niema zaś ich wtedy, kiedy rolnik

za krepłą wody.

wszystko gotówby oddać.

Ta klęska posuchy jest nad Wołgą znana oddawna, swego czasu też chłop tamtejszy radził sobie w ten sposób, że z lat urodzajnych chował zboże na czas, gdy wskutek posuchy nic się nie urodziło; teraz sposób ten nie da się stosować, skoro ludność wzrosła ogromnie, a przestrzeń ziemi uprawnej nie wzrosła w odpowiednim stosunku. Dlatego właśnie niejednokrotnie czyniono próby

zapobieżenia tej klęsce.

Ostatnią z nich jest właśnie omawiana w książce.

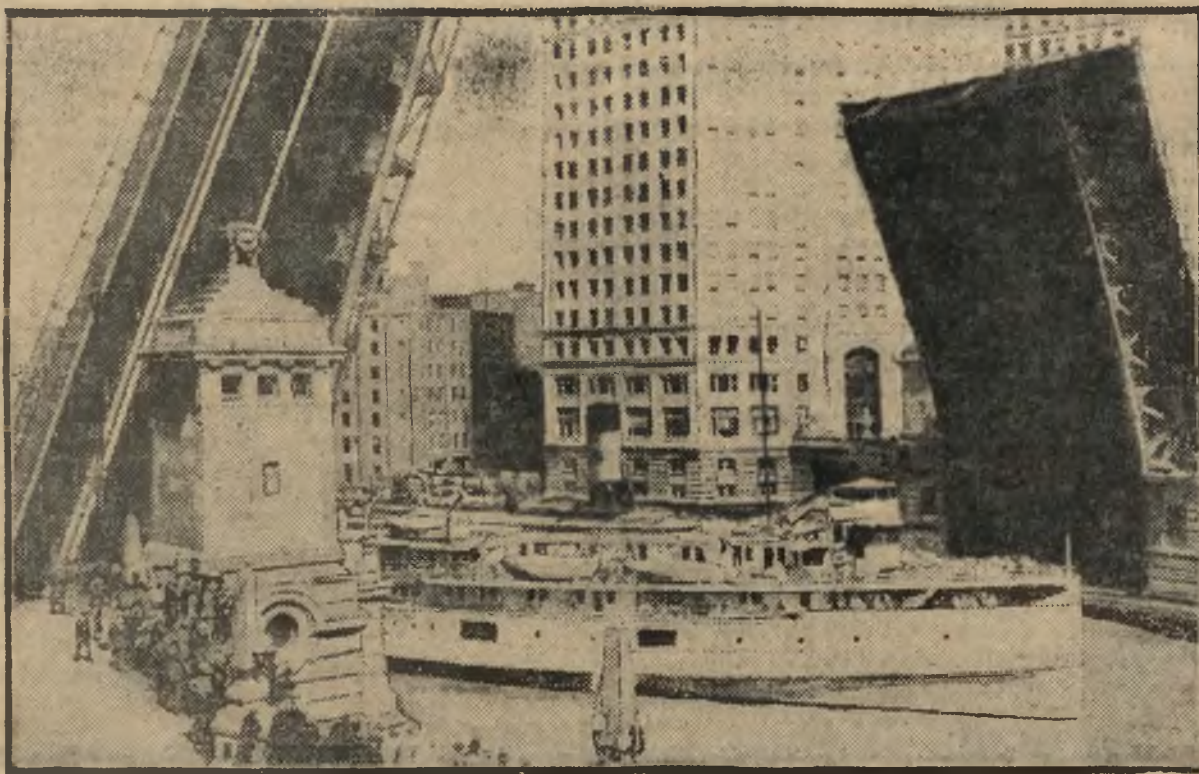
Jej autor wychodzi z bardzo słusznego założenia, że skoro warunków atmosferycznych zmienić nie można, trzeba się do nich dostosować drogą odpowiedniej uprawy oraz wprowadzenia nowych kultur.

Wprawdzie dotąd istniał pogląd, że deszcz sprowadzać można

wystrzałami armatnimi,

a nawet przed wielu laty niejednego szarlatana głosił, że posiada środki spowodowania deszczu, ale ani pierwszy sposób — strzały armatnie — nie jest prosty i w skutkach niezawodny, ani drugi nie działa już dzisiaj, gdy w zaklęcia i czary nie wierzy nawet prosty człowiek, tembardziej zaś nie poddaje się im przyroda.

Cuda techniki

W Chicago zbudowano olbrzymi

most zwodzony, łączący dwie ulice śródmieścia.

ZŁOTO W MORZU

Już oddawna wiadomo, że w składowe wody morskiej znajduje się także pewna ilość złota. To też nieraz powstawały większe czy mniejsze towarzystwa, które miały na celu eksploatować morze dlatego, by z wody jego otrzymać złoto.

Żądza łatwego zysku jest tak wielka, że znalazło się nawet wielu nierozsądnych, którzy w najlepszej wierze lokowali w tego rodzaju przedsięwzięciach swoje oszczędności.

Niestety wielkie nadzieje w tym względzie zupełnie zawiodły, bo technika obecna nie posiada jeszcze środków odpowiednich. Nie należy jednak z tego wnioskować, że w wodzie morskiej złota wogóle nie było i niema; badania naukowe wykazują bowiem zupełnie co innego.

Niedawno jeden z wybitniejszych chemików niemieckich na zebraniu kolegów swych dostarczył w tym względzie ciekawego materiału, zdobytego

wyłącznie niemal drogą własnych badań.

Według niego zawartość złota w wodzie morskiej nie jest jednolita, gdyż jedne oceany są bardziej złotonośne od innych. Naogół uważano dotąd, że woda morska zawiera od 5 do 10 miligramów złota na 1 tonnie wody. Dopiero badania chemika Habera, który poddał analizie około pięciu tysięcy „okazów” wody morskiej, wykazały, że ta zawartość złota jest bez

porównania niższa, choć nierówna.

Tak np. woda z południowego Atlantyku zawiera mniej niż 1/100 miligramu na tonnę wody, gdy woda oceanu Spokojnego w okolicach S. Francisco zawiera złota nieco więcej. Stosunkowo więcej, bo 4 do 5 razy tyle, zawiera złota woda morsk podbiegunowych, a jeszcze więcej zawiera złota woda, pochodząca z roztopionego lodowca.

W tych warunkach, oczywiście, dorobić się na morskim złocie trudno.